THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be sent to C. J. Doorn, 906 Dallas Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. All money matters should be addressed to P. Ezinga, 1050 Dunham St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Editorial Staff:
H. HOEKSEMA G. M. OPHOFF
Associate Editors:
G. VOS WM. VERHIL
Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Communications relative to contents should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 1139 Franklin St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. VIII, No. 9 FEBRUARY 1, 1932 Subscription Price, $2.50

MEDITATIE

De Geheel Eenige Keuze

> Jezus dan zeide tot de twaalven: Wilt gijlieden ook niet weggaan? Simon Petrus antwoordde Hem: Heere! tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens. En wij hebben geloofd en bekend, dat gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.
>
> Joh. 6:67-69.

Weggaan? Van wien?

Heengaan? Wij? Tot wien?

Voor een diep-insnijdende vraag, roepende om een besliste, alles afdoende keuze, plaatst hier de Heiland Zijne jongeren, Zijne Kerk aller eeuwen, u en mij . . .

Weggaan van Jezus? Heengaan tot wien? Wilt gij niet? Staat het, afgedacht van alle bijkomstige omstandigheden, van allerlei verschillende, niet-meetellen-mogende motieven, afgedacht van wat menschen er van zouden zeggen, van wat voor u en mij het gevolg zou kunnen zijn; staat het in het allerdiepste van uw persoonlijk zielsbestaan, daar, waar ge alleen, volstrekt alleen komt te staan tegenover uw God en uw Heiland, zoo, dat ge op deze hartaangrijpende vraag met volle beslistheid des harten en eene welbewuste keuze kunt zeggen: Heere! ik heengaan? Tot wien? Ik kan niet! . . . . ?

't Schijnt onder de omstandigheden een stoute, aan overmoed grenzende vraag, die de Heiland op dit moment aan Zijne jongeren doet.

Dat moment, dat keerpuntsmoment maakt de vraag des te gewichtiger, veelzeggender, diep-in-snijdender, vreeselijker!

Uit plat-menschelijk oogpunt zouden we de vraag roekeloos achten. De Heiland schijnt hier alles op 't spel te zetten. De enthousiastische schare van gisteren was reeds heengegaan, geërgerd, boos, oordeelende: "Deze rede is hard, wie kan ze hooren?" En was ze dan ook niet hard geweest? Had de Heiland dan niet al te beslist, al te absoluut gesproken? Had Hij niet gezegd: *het vleesch is niet nut,* absoluut niet nut? Had Hij als het ware geen menschelijk-onoverkomelijke omheining om Zich getrokken, toen Hij zoo onvoorwaardelijk het uitsprak, dat zij nimmer tot Hem zouden komen, tenzij het hun van den Vader gegeven ware? Bleef er zoo dan ook nog maar iets over van het vleesch, van den machtigen mensch? Werd dan op die wijze de mensch niet, als volstrekt nietig, overgegeven aan de souvereine beschikking van den almachtigen God? Waar bleef dan de mensch, zijn macht, zijn wil, zijn invloed, zijn groote werken? En was dan dit harde, dit absolute, dit van-den-mensch-niets-overlatende woord van Jezus niet de eigenlijke oorzaak, dat de schare, die Hem eens zoo geestdriftig had toegejuicht als den Profeet, die Hem had willen kronen, die Hem had gezocht, toen Hij haar had ontweken, die Hem had gevolgd naar Kapernaum, die Hem zelfs had gebeden: Heere! geef ons altijd dit brood, — dat deze welwillende en enthousiastische schare Hem had verlaten, aan Hem geërgerd zijnde? En schijnt het dan niet een schier roekeloos spel, als Jezus, nu met de twaalven alleen overgebleven, inplaats van hen op het hart te binden om toch niet te doen als die schare, tot hen de vraag richt: en gij? wilt gijlieden ook niet weggaan? . . . .

Het moment, het vreeselijk gewicht van het oogenblik, verscherpt de vraag!

En in het licht van dat moment laat de vraag aan duidelijkheid niets te wenschen over.

Ze plaatst voor de keuze van God of mensch; van de dingen, die boven zijn of de dingen, die beneden zijn; van de wereld of het Koninkrijk der hemelen; van het tijdelijke of het eeuwige; van hemel of hel . . . .

Niets minder!

Weggaan? Blijven? wat wilt gijlieden?

Weggaan? De inhoud van dit woord was volkomen duidelijk geworden. Het beteekende immers: weggaan evenals de schare was weggegaan; dezelfde keuze doen als zij! En zij hadden gekozen *voor* de

spijze, die vergaat en *tegen* het Brood des levens, dat van den hemel nedergedaald is! Ze hadden den vorigen dag brood gegeten, aardsch brood; en ze wilden meer brood, altijd weer brood, het brood der wereld. Ze waren van beneden en wilden de dingen, die beneden zijn, een aardsche Messias, aardsch brood, aardsche schatten, aardsche glorie, aardsche macht en eer, de dingen der wereld, het *nu*, het tastbare, zichtbare, de dingen des vleesches, de spijze, die vergaat. Deze dingen hadden ze gezocht en meenden ze den vorigen dag in dien wonderlijken, brood-vermenigvuldigenden Heiland te hebben gevonden. Daarom wilden ze Hem niet weer verliezen, hadden ze Hem gevolgd, om echter op wreede wijze ontnuchterd te worden! Want de Heiland had geweigerd hun dat brood te geven, had hun te kennen gegeven, dat hetgeen ze den vorigen dag hadden gezien en ontvangen slechts een teeken was, dat Hij Zelf het Brood des levens is, en dat ze Hem moesten eten en dat nog wel in de teekenen van Zijn vleesch en bloed. En ze waren weggegaan! . . . .

Hun weggaan beteekende, dat ze kozen voor de aarde tegenover den hemel, voor het vleesch tegen den Geest! . . . .

En blijven? . . . .

Ook hiervan was de beteekenis duidelijk. Het wilde immers zeggen, dat ze voor het Brood des levens kozen en tegen de dingen, die vergaan! Het hield niets minder in, dan dat hunne zielen zouden worden gespijzigd met de spijze, die nooit vergaat, met licht en leven, met gerechtigheid en heiligheid, met kennis en wijsheid, met al de schatten des heils van het Koninkrijk der hemelen, gespijzigd door Hem, den Christus, het Brood des levens, uit Hem, in levensverband met Hem! Maar ook hield dit blijven in, dat ze met Hem zouden moeten lijden. Want wel had de Christus van zijn eigen lijden gesproken. Maar bij Hem te blijven was partij-kiezen tegenover de schare, tegenover de meerderheid, tegenover de brood-zoekende wereld, die straks den Christus zou kruisigen . . . .

Weggaan? Heengaan? Wilt gijlieden niet? . . .

Het is de altijd weer voor ons allen oprijzende vraag. De eisch eener besliste, alles-omvattende keuze.

Christus of Belial; God of mensch; tijd of eeuwigheid; aarde of hemel; wereld of het Koninkrijk; beneden of boven; het Brood of spijze, die vergaat . . . .

Wat wilt gij? Wat is de keuze uws harten? Beide? Onmogelijk! Kiezen moet ge? Kiezen zult ge! Kiezen doet ge! Altijd weer . . . .

En alles, alles staat hier op 't spel!

Wilt gijlieden ook niet weggaan?

Weggaan? Heengaan? Tot wien? . . . .

Als een bliksemschicht inflitsend in het diepst der ziele van de jongeren, maar achterlatend zijn fel-ontdekkend licht, legt de vraag voor hun eigen bewustzijn bloot het onverbrekelijke van de betrekking, waarin ze staan tot den Heiland!

Weggaan? Heengaan? Bij het felle licht dezer ontdekkende vraag zien ze aanstonds het absurde, het onmogelijke van een bevestigend antwoord. En zoo bliksemsnel als de vraag doordrong tot het binnenst van hun zielsbestaan hen treffend in 't persoonlijk centrum van hun leven, zoo snel komt het antwoord als een pijlflits uit het hart der jongeren: weggaan? Heengaan? Heere! tot wien? . . . .

Het antwoord is beslist, afdoend: heengaan is een absolute onmogelijkheid!

Petrus spreekt, maar spreekt voor allen! Zeker, een van hen was een duivel! En de conscientie-vraag had ook in zijn ziel ontdekkend geflitst! Het kon niet anders! Het kan nooit anders! Het Woord dringt altijd door tot in de diepste schuilhoeken des harten, snijdend, vlijmend door alles heen, meedoogenloos, tot het een antwoord heeft gevonden, een antwoord in den rechtvaardige, maar ook in den goddelooze, ook in den duivel! En zoo sneed dit woord ook in het diepst van Judas' harte in. En ook daar kreeg het zijn antwoord: "heengaan, weggaan van een Meester, die zoo de meerderheid tart, de wereld veracht, het geestelijke als het absoluut-eenige predikt? Ja, ik!" Maar zijn antwoord blijft bedekt tot een lateren dag, bedekt door eigen stilzwijgen onder het antwoord van Petrus voor allen: Heere! tot wien zullen wij heengaan? . . . . .

Er is hier geen aarzeling!

En er kan hier geen aarzeling zijn in het hart van het kind des Heeren. Geen verzoek om uitstel, om deze ernstige vraag nog eens kalm te overwegen. De diepste levensvraag, scherp gesteld, duldt geen uitstel, behoeft geen overweging, kan geen aarzeling toelaten, eischt, dringt en dwingt met onafwijsbaren aandrang tot een onmiddellijk antwoord. Gij kunt de vraag vertroebelen, verzwakken, den scherpen ernst er van wegdoezelen, door haar op allerlei wijze anders te stellen; en er mag aarzeling zijn. Ge kunt een weifelende houding aannemen op de vraag: behoort ge Christus toe? Ge kunt de schouders ophalen bij de vraag: zijt ge een kind van God? Dat alles houdt het vlijmscherpe mes niet op den band, die u aan Christus verbindt. Het laat u tijd. Ge kunt u zetten tot zelfonderzoek. Maar hier houdt alle aarzeling op: wilt gij niet heengaan, weggaan, den Christus verlaten, afzweren; zal het mes er maar door? . . . .

Neen, dan kan het niet anders of met heilige beving roept het kind des Heeren uit, zonder aarzeling, onmiddellijk: Nooit! Heere! tot wien? . . . .

En het antwoord komt met helder-bewuste beslistheid van iemand, die plotseling het eeuwig-onmogelijke heeft gezien van het weggaan.

Hier geen menschelijk-zoetsappige belofte aan Jezus van bij Hem te zullen blijven, Hem getrouw te zijn tot den dood, Hem nimmer te verlaten, Zijn zaak te verdedigen tegenover de wereld, tegenover de schare, die Hem verliet. Hier geen steunen meer op eigen

kracht of wilsbesluit of menschelijk voornemen. Hier geen keuze, die haar wortel heeft in het vleesch. Neen, maar er is hier een zich plotseling bewust worden van niet-anders-kunnen! Er is hier een ontdekt worden aan een innerlijke, geestelijke noodwendigheid. Hier, op dit ééne, centrale punt blijft er niets anders over, zooals er nimmer iets anders overblijft dan het vreeselijke, het ontzaglijke, het brandstapels-en-schavotten-tartende: Hier sta ik! Ik kan niet anders! God helpe mij! Amen, ja Amen! . . . .

Zoo en niet anders klinkt het antwoord van Petrus.

Zoo klinkt het Amen in de harten der overige jongeren.

Zoo moet het altoos weer zijn, als de oordeelende vraag in onze ziele dringt: wilt gij niet weggaan? Heengaan?

Ik kan niet anders! Amen!

Want heengaan? Tot wien dan? Met de Galileërs ons keeren tot de dingen der wereld, tot aardsch brood en de spijze, die vergaat; tot aardsche macht en wereldsche macht en wereldsche grootheid? Heengaan, van U weg, Die de woorden des eeuwigen levens hebt? . . . .

Weggaan? Onmogelijk! Heengaan? Tot wien? Wij passen nergens, wij behooren bij niemand, wij vinden nergens rust, onze ziele kan bij niemand bevrediging, verzadiging vinden!

Bij U alleen, absoluut alleen, want gij hebt de woorden des eeuwigen levens!

Het is voor eeuwig, ja voor eeuwig beslist!

Heere! wij kunnen tot niemand heengaan!

Houd ons bij U!

Heengaan? Weggaan?

O, hoe absoluut onmogelijk is het geworden, om een bevestigend antwoord te geven op die vraag!

Met wat zalige vrijheid kiest ons hart hier, terwijl we toch tevens diep gevoelen, dat het niet anders kiezen kan! Het is onze keuze en toch ook weer niet; het is wel ons kiezen, maar geworteld toch in de keuze des Eeuwigen, in de eeuwige *ver*kiezing, zich realiseerend in ons door de trekking des Vaders . . . .

Daarom een absoluut zalige en vrije keuze, die toch even absoluut gebonden is; een niet-anders-willen, dat toch een niet-anders-kunnen-willen is . . . .

Want hier immers is de welbewuste verklaring van deze besliste keuze: Gij hebt de woorden des eeuwigen levens . . . . en wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus de Zoon des levenden Gods!

En hoe zou het dan anders kunnen?

Christus is *de* Christus, de *eenige* Christus, de Zoon des levenden Gods! Hij kwam van boven en is niet van beneden. Hier beneden is het niet! Hier is de duisternis, de zonde, de ongerechtigheid, het lijden en de smart, het niet-kunnen-zien van het eeuwige licht, de duisternis van het tranendal, van alle zijden omgeven van de bergen, waarover wij niet kunnen blikken, de dood! Niemand, die van beneden is, van tusschen de hemelhooge bergen, die ons omringen, kan tot ons spreken woorden des eeuwigen levens. Wie van beneden is spreekt woorden, die van beneden zijn, aardsche woorden, duivelsche woorden, woorden des doods! Maar Hij is de Christus, de Zoon des levenden Gods, God uit God, uit den hemel nedergedaald, de Knecht des Heeren, Die spreekt hetgeen Hij gehoord en gezien heeft, ja, hoort en ziet! Hij spreekt woorden des levens, woorden, die leven, eeuwig leven verkondigen, maar die, als Hij spreekt, ook levende, eeuwig-levende, leven-wekkende woorden zijn en in onze ziele indalen als woorden van gerechtigheid en waarheid, van heiligheid en licht, van eeuwige kennis en leven, van vergeving en reiniging, van eeuwige zaligheid in de gemeenschap der vriendschap Gods van vrede, die alle verstand te boven gaat! . . . .

En wij hebben geloofd! . . . .

En door dat geloof hebben wij *bekend,* geestelijk geproefd, gesmaakt, aan onze harten ervaren! . . . .

Goddelijke genade! Hier ligt het *moeten,* het noodzakelijke van het niet-anders-willen, uitgedrukt in de keuze: Heere! tot wien? . . . .

Geloofd en bekend, ja, door de trekking des Vaders. Dat geloof was niet uit hen, is niet uit ons, is uit den Vader, die hen trok. Het *zijn* van het geloof is eenvoudig een feit. En de vraag van den Heiland, indringende tot de diepste schuilhoeken des harten, ontdekt eenvoudig aan het daarzijn van dit feit des geloofs. En door dat geloof werden ze Hem ingelijfd, ééne plante met Hem. En door de werking van dien band des geloofs hadden ze Zijne woorden gesmaakt als woorden des eeuwigen levens. En in die woorden des eeuwigen levens hadden ze Hem bekend te zijn den Christus, den Zoon des levenden Gods . . . .

Het was een zaak des harten geworden.

Ze hadden gegeten van het Brood des levens; ze hadden gedronken uit de Fontein des heils.

Maar ze hadden door goddelijke genade ook leeren hongeren en dorsten naar dat Brood en naar dat Water, zoodat niets anders hen meer kon bevredigen.

Daarom pasten ze nergens anders, konden ze het bij niemand vinden.

En daarom zegt Gods volk altijd weer: Heere! tot wien? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens . . .

En wij hebben geloofd en bekend . . . .

't Is voor eeuwig beslist!

H. H.

NOTICE

Rev. G. M. Ophoff will lecture on the subject "The Victory of Faith" Tuesday evening, Feb. 9, at 7:45 o'clock in the Creston Prot. Reformed Church, Plainfield and Coit.

Collection to cover expenses.

EDITORIALS

Dr. Ubbink's Proeve Eener Nieuwe Belijdenis

I

Onlangs maakten we onze lezers opmerkzaam op eene zaak, die nieuwe beroering scheen te zullen verwekken in de Gereformeerde Kerken van Nederland. Ze stond in verband met een boek, dat geschreven werd door Dr. J. C. Ubbink, en waarin de schrijver den kerken aanbiedt een proeve van eene nieuwe belijdenis aangaande de Heilige Schrift en de Kerk.

We waren toen nog niet in staat ons oordeel te vellen over hetgeen Dr. Ubbink had geschreven.

Wel had het verschijnen van het boek aanstonds vele pennen in beweging gebracht. We hadden eenige korte mededeelingen over de zaak gelezen in sommige bladen, hier en in Nederland. Ook was Dr. H. H. Kuyper reeds een artikelen-reeks begonnen in *De Heraut.* En de veroordeeling van het standpunt door Dr. Ubbink ingenomen bleek tamelijk algemeen te zijn. Maar het boek zelf van Dr. Ubbink hadden we nog niet in ons bezit; louter op het oordeel van anderen af te gaan is niet aan te bevelen en doet den beoordeelde ook geen recht. Dit is opzichzelf wel duidelijk. En dit hebben we zelf ook meer dan eens ondervonden. Daarom besloten we te wachten tot we zelf gelezen hadden, wat Dr. Ubbink ons bood als een proeve eener nieuwe belijdenis op het stuk der Heilige Schrift en dat der Kerk, om dan onze lezers verder in te lichten over deze zaak. indien ze althans van genoegzaam belang mocht blijken te wezen. We kunnen hiermede thans een begin maken.

Intusschen is Dr. Ubbink reeds geschorst door Classis Woerden, waaronder de gemeente Zevenhoven, die hij diende ressorteert. We hebben ons bij het lezen van 't bericht aangaande de schorsing van Dr. Ubbink verwonderd over dezen snellen afloop der zaak. Maar de Classis zal hebben geoordeeld, dat de zaak spoed eischte. En ook is de zaak verhaast door een actie van den Kerkeraad van Zevenhoven, blijkbaar met instemming van, indien zelfs niet op aandrang van Dr. Ubbink, die de zaak zelf aanhangig maakte bij de Classis. We lazen in *De Heraut,* No. 2808, dat er bij Classis Woerden, die vergaderen zou op 19 Nov., l.l., een schrijven was ingekomen van voornoemden Kerkeraad te Zevenhoven, de Classis verzoekende een oordeel uit te spreken "in verband met het verschijnen van het boek van haren Herder en Leeraar, Dr. J. C. Ubbink: 'De Nieuwe Belijdenis aangaande Schrift en Kerk,' en in verband met de daarop zoo spoedig verschenen, scherp veroordeelende bespreking in de pers." Bovendien had de Kerkeraad van Zevenhoven het der Classis eenigszins gemakkelijk gemaakt, om een oordeel te vellen, daar hij aanstonds twee bepaalde punten, waarover het voornamelijk ging, voor de aandacht der breedere vergadering bracht en haar verzocht te oordeelen over het volgende:

"1ste, wat de totstandkoming en het wezen der Heilige Schrift betreft:

"of wij o. a. met Calvijn en Voetius moeten oordeelen, dat de Heilige Schrift geheel, (al of niet met de vertalingen en afschriften), van het begin tot het eind, *woordelijk* door God is *ingegeven;* en de Heilige Schrift daarom niet zelve van het Woord Gods mag worden onderscheiden, maar zelve als het eigenlijk door God zelf geschreven Woord Gods, en dus daaraan gelijk (identiek) is;

"dan wel, of wij met de z.g.n. organische inspiratieleer van oordeel moeten zijn, dat de Schrift wel door menschen en wel door Gods bestel geschreven is, maar toch, als door een Goddelijk wonder van een menschelijk woord, dat als zoodanig ten deele is, tot een Goddelijke (volmaakte) Schrift werd, — ongeveer zooals volgens de Roomsche voorstelling, ook door een Goddelijk wonder, door transsubstantiatie, het brood van den H. Disch verandert in het Goddelijk, (volmaakte) lichaam van Christus;

"dan wel, of wij met Dr. U. van de H. Schrift mogen spreken, zooals Paulus deed, Rom. 16:26, als van de bekendmaking door menschen van de Goddelijke Openbaring der Goddelijke verborgenheid in Jezus Christus, tot gehoorzaamheid des geloofs. Zoodat wij, zooals Paulus sprak van het bezitten van zijn schat in aarden vaten, en van een 'wij kennen ten deele en wij profeteeren ten deele', wij mogen en moeten onderscheiden tusschen de H. Schrift als de historische inkleeding in de menschelijke taal en de menschelijke schrift, van het volmaakte en onfeilbare Woord Gods en dit Woord Gods zelf. Zoodat wij in de Schrift wel bezitten de menschelijke profetie, die ten deele is, maar die door Gods bestel en bevel toch is de eenige *onfeilbare schriftelijke* bekendmaking van het onfeilbare Woord Gods, *onfeilbaar* te kennen, ook uit de nu bestaande handschriften en vertalingen.

"2de, wat de Kerk aangaat,

"of wij met Dr. U. mogen belijden, dat de kerk de vergadering is dergenen, die in Christus gelooven, die als levende steenen van het huis Gods, *ook in de uitwendige organisatie,* allen, naar het woord van Christus: 'Een is uw Meester, n.l., Christus, en gij zijt allen broeders', in rechten als broeders gelijk zijn, van welke gemeente Christus alsnog het levende en regeerende Hoofd is, die Zelf alsnog met macht Zijne gemeente regeert, en voorts aan de gemeente Zijn Woord en Geest gegeven heeft, waaraan allen gelijkelijk en aan elkander onderworpen zijn, in betooning des Geestes en der kracht;

"dan wel, of wij moeten oordeelen, dat Christus niet meer Zelf en direct regeert, maar *de regeermacht, behalve* door Woord en Geest, ook door uitwendige

macht aan sommigen heeft opgedragen, zoodat allen hierin *niet* gelijk zijn."

Van de schorsing van Dr. Ubbink lazen we in *De Heraut*, No. 2810, als volgt:

"*Classis Woerden.* Deze classis heeft in hare vergadering van Donderdag, 19 Nov., j.l., een commissie benoemd, om in den voormiddag van den volgenden dag een samenspreking te houden met Dr. J. G. Ubbink. Des Vrijdagsmiddags zette de classis hare vergadering voort en in deze vergadering werd door genoemde commissie rapport uitgebracht. Het ging — aldus berichtte *De Standaard* — voornamelijk over de punten: inspiratie der Schrift, het instituut der Kerk, de ambten en de tucht. De predikant-leden van deze commissie, Ds. H. Mooihuizen, Ds. J. D. Speelman en Ds. D. Nauta, deelden, een ieder voor een deel over deze punten, het resultaat der samenspreking mede. Naar het gevoelen der commissie wijkt Dr. Ubbink op al deze punten van Schrift en Belijdenis af.

"Daarna had Dr. Ubbink gelegenheid zijn gevoelens nader te verdedigen.

"Uit de vergadering werden aan Dr. Ubbink nog enkele vragen gesteld en door dezen beantwoord.

"Daarna kreeg de commissie opdracht zich te beraden hoe verder gehandeld moest worden.

"Het resultaat daarvan was, dat de commissie adviseerde Dr. Ubbink in de bediening te schorsen en wel tot 1 Maart 1932.

"Naar wij vernemen is aan de commissie opgedragen verdere besprekingen met Dr. Ubbink te houden, om hem te bewegen zijn gevoelens te herroepen, en er bij hem op aan te dringen zich over deze zaken in verbinding te stellen met de hoogleeraren van de Theol. School te Kampen en die van de Theol. Faculteit van de Vrije Universiteit.

"Naar wij voorts vernemen, is het te verwachten, dat zoowel Dr. Ubbink als de kerkeraad van Zevenhoven zich aan dit schorsingsbesluit zullen houden. Voornoemde commissie kreeg opdracht ook met den kerkeraad van Zevenhoven over deze zaak te spreken."

In verband hiermede schreef Dr. Y. P. De Jong in *De Wachter* van 16 Dec., j.l.:

"Dit verloop behoeft ons niet te verwonderen. Natuurlijk we mengen ons niet in deze zaak. Doch we willen onze blijdschap er over uitspreken dat de geheele Gereformeerde pers zoo eenparig en beslist dit boek veroordeelt.

"Men doet het heel netjes en broederlijk. In dit opzicht kunnen sommige correspondenten in onze kringen wel iets leeren van de *wijze* van bestrijding."

Iets, dat mij deed denken aan "balk en splinter." En ook aan Rom. 2:1: "Daarom zijt gij niet te verontschuldigen, o mensch! wie gij zijt, die anderen oordeelt; want waarin gij eenen anderen oordeelt, veroordeelt gij uzelven; want gij, die anderen oordeelt, doet dezelfde dingen."

We hebben nu niet zoozeer het oog op de blijdschap, die Dr. De Jong uitspreekt over het eenparig en beslist veroordeelen van Dr. Ubbink's boek. Wij willen aannemen, dat hij dit boek, dat eerst in het laatst van het vorige jaar verscheen, in het begin van December reeds grondig genoeg had onderzocht, om aldus zijn blijdschap over de veroordeeling ervan te kennen te kunnen geven.

Maar we bedoelen wel, dat uit deze paragraafjes genoegzaam duidelijk blijkt, dat Dr. De Jong wel weet, wat broederlijk en netjes is. Het is zeker broederlijk en netjes, als men, der zake kundig, zelf iemand aanvalt en bestrijdt; en niet als men over iemand een verkeerde voorstelling geeft door een ander, der zake niet kundig, aan te halen zonder commentaar. Het is zeker netjes en broederlijk, wanneer eene classicale commissie samensprekingen houdt met een te beoordeelen broeder; en niet, dat men stilletjes achter de schermen vergadert, zonder den broeder ook maar ooit op de vergadering te verzoeken en hem ook maar iets te vragen. Het is zeker netjes en broederlijk, dat men een beschuldigde beleefd verzoekt zich te verdedigen en hem daartoe alle gelegenheid biedt; maar niet, dat men hem achter in de kerk laat zitten en doet alsof hij er niet is.

En wij willen ook onze blijdschap uitspreken over het feit, dat Dr. De Jong deze dingen zoo helder ziet.

Ik zie daarin een bewijs, dat het recht altijd zegevieren zal in al de conscientiën der menschen.

Intusschen denkt Dr. Ubbink niet zoo gunstig over zijne schorsing, zooals mag blijken uit het hiervolgende protest, dat hij aan zijn kerkeraad en aan de voornoemde commissie der classis zond:

"Toen mij Zaterdagavond l.l. (21 Nov. '31) 10 uur in mijne woning door mijne ouderlingen werd medegedeeld, dat ik door den Kerkeraad geschorst was, heb ik mij daarbij, om wanorde en scheuring te voorkomen, neergelegd, doch tevens medegedeeld, dat ik hiertegen zou protesteeren. Hetgeen ik bij dezen doe.

"Ik protesteer tegen de wijze van behandeling mijner zaak. Terwijl ik noch op eenig punt van Gods Woord was afgeweken, noch ook in iets tegen het kerkelijk instituut had overtreden, is de kerkelijke procedure tegen mijn persoon, om het verschijnen van mijn boek, in minder dan 2½ dag afgedaan. Donderdagmiddag begon men met de bespreking en werd in 2 uren besloten tot het benoemen van eene commissie, die met mij handelen moest; Vrijdag 's morgens begon het onderzoek der Commissie, des avonds was ik reeds door de classis geschorst; en den volgenden avond door den Kerkeraad, zoodat ik reeds den volgenden dag het Woord niet meer bedienen mocht. Men is met een haast tegen mij te werk gegaan als tegen een moordenaar.

"Ik protesteer tegen de onwettigheid mijner schorsing. Wijl ik nog niet door mijn Kerkeraad geschorst was, had ik als voorzitter, en niet de Classis of Classicale commissie den Kerkeraad bijeen moeten roepen, had ik tegenwoordig behooren te zijn, om te praesideeren, te leiden en voor te lichten. Nu heeft onwettig de Classicale commissie gedaan wat des voorzitters was. Bovendien was de Kerkeraadsvergadering in dit geval

onwettig, wijl zij niet afgekondigd werd, en de Gemeente, met wier medewerking ik beroepen werd, eveneens geheel gepasseerd werd, en dit waar spontaan uit haar midden van zoo goed als alle manslidmaten een adres aan de Classis gericht was, om geenerlei beslissing te nemen, dan nadat mij eerst ruimschoots (bedoeld was publiek) gelegenheid gegeven was mij te verdedigen. Bovendien onwettig wijl de Kerkeraad zijn besluit tot schorsing nam, onder den misleidenden aandrang der commissie, dat zoo ik niet vóór den Zondag geschorst werd, het kerkverband verbroken was.

"Ik protesteer tegen de Roomsche wijze, waarop ik geschorst werd: niet naar 'eenigen onfeilbaren regel' van Gods Woord (Artikel VII onzer Confessie), maar eenerzijds om een afwijking van een wel algemeen gangbare, maar nooit door onze Kerken bindend verklaarde Schriftopvatting, en anderzijds om een vermeende afwijking van onze Belijdenis, doch op een punt, waarop zij zichzelve tegenspreekt. Doch formeel niet op Gereformeerde, doch op Roomsche wijze.

"Ik protesteer tegen de onwaarheid en onrechtmatigheid der gronden: het ingaan tegen de Heilige Schrift en het ontkennen, dat de kerk van God gewild is. Terwijl de waarheid juist deze is, dat de gangbare voorstelling in onze kerken van de graphische inspiratie zich in niets, noch op de Schrift noch op de Belijdenis beroepen kan, en ik integendeel mij juist op beide, op Schrift en Belijdenis beroep, en daarmede geheel overeen kom; en met geheel mijn boek geheel van de Schrift uitga. Het doel van geheel mijn boek juist Gods Woord en Gods Kerk is.

"Daarom, in naam van recht en waarheid, verzoek ik ten ernstigste en met den meesten aandrang, vóór nadere bespreking met de Commissie, met of zonder hoogleeraren, schorsing mijner schorsing. Terwijl ik op geen enkel wezenlijk punt afwijk van de Gereformeerde leer, ben ik geschortst op grond van Art. 79 en 80 K. O. (om de grove zonde van valsche leer of ketterij), zonder dat ook maar met één woord gezegd wordt, welke valsche leer of ketterij ik geleerd heb.

"Middelerwijl hoop ik, waar nu ook door de Classis publiek een valsch getuigenis gegeven is aangaande mijn boek, ook publiek de waarheid van mijn boek, die niet alleen een zaak der Geref., maar van alle kerken is, te verdedigen, voor deze waarheid te strijden en van haar te getuigen."

De *Standard Bearer* hoopt aan deze zaak een artikelen-reeks te wijden.

Het is niet onze bedoeling in te gaan op de kwestie der procedure, ofschoon ik wel gaarne zag, dat Dr. Ubbink of iemand anders mij een letterlijk afschrift toezond van de gronden, waarop hij werd geschorst. De kerkrechtelijke zijde der zaak is wel van belang, maar op een afstand is het toch moeilijk hierover te oordeelen. Bovendien is die zijde der zaak toch niet van het hoogste belang, vooral niet voor onze lezers.

Wat ik mij wel voorstel in deze artikelenreeks is een objectieve beschouwing te geven van hetgeen Dr. Ubbink ons biedt in zijn boek: "De Nieuwe Belijdenis aangaande Schrift en Kerk," zooveel mogelijk volledig, om dan zijne voorstelling te beoordeelen in het licht der Heilige Schrift en der Gereformeerde Belijdenis.

Zulk eene *objectieve* critiek te oefenen mag voor de *Standard Bearer* wel mogelijk worden geacht.

In de eerste plaats toch, en dit is zeker eerste vereischte, heb ik het boek van Dr. Ubbink nauwkeurig gelezen, ook in verband met zijn in 1912 verschenen proefschrift over *De Pragmatistische Philosophie van William James en Haar Begrip van Waarheid.* In de tweede plaats geeft Dr. Ubbink ons niet slechts een bloote proeve van eene nieuwe belijdenis, maar verklaart hij ons ook op allerlei wijze, hoe hij tot die proeve kwam. Hij geeft ons een tamelijk breede verklaring van de beginselen, die hem daarbij hebben geleid, wijst ons op de historische aanleiding tot zijn schrijven en geeft ons zelfs meer dan eens een blik in zijn eigen leven, uit geestelijk en psychologisch oogpunt. En eindelijk kent de *Standard Bearer* geen enkele reden, waarom hij geen objectief oordeel zou vellen over den inhoud van Dr. Ubbink's boek. Zelf is ons blad niet kerkelijk. Ook hebben onze kerken geen bepaald verband met de Geref. Kerken van Nederland. Niets zal ons dus bevooroordeeld doen zijn. Alleen zullen we ons gebonden achten aan de Heilige Schrift en, in onderworpenheid aan haar, ook aan onze Belijdenisschriften.

Indien Dr. Ubbink zich ook *schriftelijk* gaat verdedigen, zouden wij gaarne zien, dat hij zoo welwillend zou zijn, om ons alles toe te zenden, wat hij schrijft over zijn standpunt.

En onze drukker, Mr. C. J. Doorn, zal er wel voor zorgen, dat Dr. Ubbink de nummers van ons blad ontvangt, waarin we deze zaak bespreken.

H. H.

Dr. Pieters Misunderstands

On the whole I feel grateful for the generous reception accorded my little pamphlet on *The Biblical Ground for Infant Baptism.* It proved necessary to print a second edition and eight thousand copies were distributed by the Sunday School of the First Protestant Reformed Church. And from the letters that were received in connection with the distribution of this pamphlet it became perfectly evident that it supplied a very real need. For this I am thankful, not because of the fact, that it was *my* pamphlet, but for the truth's sake.

For, on the one hand, it becomes daily more evident that many of our Reformed people have become so estranged from the understanding of the true doctrine, especially with regard to the truth of the covenant and infant baptism, that they become an easy prey to those

that rave against it and acquire for themselves a certain popularity by undermining the very foundation of the truth.

On the other hand, I am firmly and deeply convinced, not only that the argument I presented very briefly and concisely in my pamphlet for infant baptism is soundly Biblical, but is also *the only Biblical ground* upon which the doctrine of infant baptism can stand.

It is especially for this last reason that I felt very sorry, that in *The Leader* of Jan. 6, in two articles under *Editorial Comment,* Dr. Pieters of Holland, Mich., considered it necessary to attack my position and actually makes the attempt to destroy the entire argument. And it is only for this reason, namely, that Dr. Pieters' criticism principally removed the only basis for infant baptism and concedes everything to the Baptist and the Premillennialist (although this is not his intention), that I feel constrained to reply to his criticism.

For, Dr. Pieters errs. He misunderstands my pamphlet, neither does he understand the Scriptures with regard to our present question. The brother must bear with me if I write boldly. The truth is concerned, the whole structure of the truth. If I wrote boldly in my pamphlet and do so in this article, it is only because I am so deeply convinced, that the argument I presented for infant baptism in my pamphlet is the *sole Biblical* argument that can be presented. And it offers us an impregnable position against the very serious error of Premillennialism.

Let me, briefly, present the contents of Dr. Pieters' criticism.

First of all he quotes the three propositions I offered in my pamphlet, viz., (1) The oneness of the people of God of the old and new dispensations. (2) The essential identity of the signs of circumcision and baptism. (3) The administration of these signs to the *generations* of the people of God in the world.

To the first proposition Dr. Pieters objects that it is untenable; the other two he accepts.

He contends that the "natural, physical descendants of Abraham are, in many texts, intended by the expression 'seed of Abraham'." And he refers to passages such as Gen. 12:7, 13:15; 15:13-18, II Chron. 20:7; Ps. 105; Rom. 9:3-5.

And he finds the solution of this problem "in the distinction between the Invisible Church, and the Visible Church, as commonly made in Reformed Theology."

I consider this rejection on the part of Dr. Pieters of my first proposition serious, because by doing so he renders the other two propositions absolutely valueless. If the first proposition is untenable, which is basic, the other two, even though they were true in themselves, are without force as a proof for infant baptism. *The doctrine of infant baptism stands and falls with the first proposition.*

In this article I purpose to show: (1) That Dr. Pieters misunderstands the purpose and meaning of my first proposition. (2) That he errs when he maintains that the Scriptures teach that also the natural seed of Abraham are the people of God.

The brother leaves the impression that in my first proposition I deny that there is room for such a distinction as the *spiritual* and the *carnal* seed of Abraham, while I purposely left this distinction out of view ,in order to remain clear and concise in my main argument, and maintained that the *natural* seed of Abraham, the Jews as such, never were the people of God. This is very plain from my pamphlet, pp. 5, 6: "All Premillennialists deny it. It is for this very reason that a PRE must also be a Baptist. He separates God's people. According to him there are two peoples of God, two different seeds of Abraham, the Jews and the Church, *natural* Israel and *spiritual* Israel. The Jews are the *real* and *natural* Israel, with special privileges, a special promise, a separate covenant for them only, a special future. For them is the earthly Jerusalem, earthly mount Zion, the earthly throne of David, the earthly temple, and the earthly land of Canaan for an everlasting possession. They will be the real and true Israel forever, the proper seed of Abraham. But believers of the new dispensation are called the seed of Abraham in a figurative, spiritual sense of the word. Of them the apostle speaks in the third chapter of his epistle to the Galatians. I maintain that this entire view is erroneous, false, anti-Scriptural. *Over against this* I offer, that the Word of God knows only of one seed of Abraham, the spiritual, the elect, the children of the promise. This is true both of the old and of the new dispensation."

Did I, then, maintain, that this true seed of Abraham ever exists *purely,* so that in the historical manifestation and development of this seed of Abraham we have to do *with only the elect?* Not at all! This touches upon an entirely different aspect of the question. Purposely I avoided this, as I plainly stated: "I did not elaborate . . . . *on the question who are in the covenant,*" p. 4. And I positively denied, that all that are in the covenant, according to its historical manifestation and organic development in the line of generations, are regenerated or that we must even suppose them to be regenerated, p. 20.

Now, I do not take Dr. Pieters' application of the distinction between the Church visible and invisible (which is a more correct terminology than Dr. Pieters' "the visible Church and the invisible Church") for mine. This distinction does not refer to different *persons* (spiritual and carnal) in the Church, but to different *aspects* of one and the same Church. Even though we were certain that all the members of the Church in its historical manifestation were elect, the distinction would still hold in all its force. But I do assure Dr. Pieters that I understand very well and emphatically maintain, *that the true seed of Abraham, in this world, as it historically and organically develops*

in the line of continued generations, always exists in, and in connection with, its reprobate, carnal shell. And this also is true equally of the people of God in the old and that of the new dispensation.

But I did and do maintain that the seed of Abraham in the old and the new dispensation are absolutely identical, the only difference being, that for a time they are confined to the generation of the Jews, while in the new dispensation they are among all nations.

You cannot say: Abraham has two seeds, a real and proper seed, the *natural*, Israel, the Jews; and a figurative, spiritual seed, the believers, the elect, the Church of the new dispensation. This distinction is false.

You must say: Abraham has only one seed, centrally Christ, then, also they that are of Christ, the believers, both of the old dispensation and of the new.

Hence, we obtain the following:

(1) There is only one seed of Abraham, both in the old and in the new dispensation, Christ and they that are of Him, the elect, the believers.

(2) This one seed of Abraham, throughout history, in its organic development in the line of generations, those of Israel for a time, those of all nations when the fulness of time has come, never exists purely, but always in connection with its carnal and reprobate shell.

(3) Nevertheless, Scripture most frequently calls the entire historical manifestation of this seed of Abraham, even as it exists in its carnal shell, Israel, the Church, God's people, the olive tree, the vine, saints in Christ Jesus, *always after the name of the true seed, the elect, the believers.*

(4) This outward historical manifestation of the seed of Abraham, in the line of generations, is the *bearer* of the promises, the covenants, the sign and seal of circumcision and of baptism, according to the will of God, always for the salvation of the true seed, the elect, the believers, while the rest are always hardened.

(5) For this true seed of Abraham there are no two sets of promises, earthly promises (the earthly land of Canaan, Jerusalem, Mt. Zion, the temple, the throne of David, etc.) and heavenly promises (the grace of Christ, heavenly glory, the eternal kingdom, but there is only one promise: the blessings of the eternal kingdom, *to be heir of the world.* But this glorious promise to Abraham and his seed reaches its fulfilment only in a process of historical development, so that earthly Canaan, Jerusalem, Mt. Zion, the throne of David, the tabernacle and the temple are *only shadows* of better things to come. These better things have now been realized for the seed of Abraham in Christ. Jerusalem was never destroyed in the year 70 A.D., but is above, while its shadow was taken away. The same is true of the throne of David (Christ's sitting in His Father's throne), the temple, the altar, the priest and even the people, for even the latter are now in heaven with Christ.

(6) You cannot and may not say, that the Word of God has taken none effect, when only the elect receive these promises, while the rest are hardened, when many branches are cut off from the olive tree and the vine, *for the simple reason that the promise pertains only to the seed of Abraham, and only the children of the promise are counted for the seed,* even though the entire historical manifestation of this seed is named after it. You call a whole vine a vine, yet you lose nothing of the vine, when you cut out the suckers that bear no fruit.

It will now be plain to Dr. Pieters and to our readers, that the former could drag into my argument the idea of the distinction between what Dr. Pieters calls "the visible Church and the invisible Church," *only because he did not understand my first proposition.* And it will also be evident to him, that it still stands in all its force.

But I maintain more.

Just because Dr. Pieters still fails to understand the truth as above briefly presented, he also fails to interpret the Scriptures correctly with respect to this seed of Abraham *and his own argument leads him right into the camp of the Pre's and of the Baptists,* where he so hates to be, that he always contends with them.

I will prove this from the texts to which he refers.

They are the following.

Gen. 12:7: And the Lord appeared unto Abraham, and said, Unto thy seed will I give this land.

Gen. 13:15: For all the land which thou seest, to thee will I give it and to thy seed forever.

Gen. 15:13-18: And he said unto Abram, Know of a surety that thy seed shall be a stranger in a land that is not their's, and shall serve them; and they shall afflict them four hundred years; and also that nation, whom they shall serve, will I judge; and afterward they shall come out with great substance. And thou shalt go to thy fathers in peace; thou shalt be buried in good old age. But in the fourth generation they shall come hither again; for the iniquity of the Amorites is not yet full. And it came to pass, that when the sun went down, and it was dark, behold a smoking furnace, and a burning lamp that passed between those pieces. In the same day, the Lord made a covenant with Abram, saying, Unto thy seed have I given this land, from the river of Egypt unto the great river, the river Euphrates.

II Chron. 20:7: "Art not thou our God, who didst drive out the inhabitants of this land before thy people Israel, and gavest it to the seed of Abraham thy friend forever?

Ps. 105. (Dr. Pieters refers to the entire Psalm; I will quote the essential passages of it.) O ye seed of Abraham his servant, ye children of Jacob his chosen. He is the Lord our God, his judgments are in all the "the elect," "the children of the promise," for "the seed of Abraham."

earth. He hath remembered his covenant forever, the word which he commanded to a thousand generations. Which covenant he made with Abraham, and his oath unto Isaac; and confirmed the same unto Jacob for a law and to Israel for an everlasting covenant; saying: Unto thee will I give the land of Canaan, the lot of your inheritance, vss. 6-11. For he remembered his holy promises, and Abraham his servant. And he brought forth his people with joy, and his chosen with gladness; and gave them the lands of the heathen, and they inherited the labour of the people, vss. 42-44.

These are the passages from the Old Testament to which Dr. Pieters refers. Of these passages Dr. Pieters writes: "That the natural, physical descendants of Abraham are, in many texts, intended by the expression 'seed of Abraham' is so clear upon the surface of the Holy Scriptures that it almost seems superfluous to refer to individual passages; but for completeness of discussion let us adduce the following: Gen. 12:7, 13:15, 15:13-18, II Chron. 20:7, Psalm 105. One has only to try to substitute for the expression 'seed of Abraham' in these places such a conception as 'the elect', 'the true believers', to make the whole argument absurd."

I will prove to Dr. Pieters:

1. That with this statement he lands right in the camp of the Premillennialists and of the Baptists, if he will but consistently exegete Scripture according to the principle he here adopts.

2. That it is not at all absurd, but exactly in accord with Scripture to substitute here for "seed of Abraham" such a conception as "the elect," "the true believers."

To the point, then.

1. Dr. Pieters in the above statement principally concedes everything to the Pre's and Baptists.

A. According to Dr. Pieters the seed of Abraham in the above passages of Scripture is the natural seed, i. e., Israel as a nation, the Jews. Let us substitute this for "seed of Abraham" in the passages. What is the result? This: For all the land which thou seest, to thee will I give it and to thy natural seed, *to the Jews, forever.* Please, note: *forever,* Gen. 13:15. Again: Art not thou our God, who didst drive out the inhabitants of this land before thy people Israel, and gavest it to the seed of Abraham thy friend to his natural seed, the Jews, *forever?* Note again: *forever.* Again, in Ps. 105 Dr. Pieters reads: O ye natural seed of Abraham, ye Jews. He is the Lord our God, his judgments are in all the earth. He hath remembered his covenant with you, the natural seed of Abraham, the Jews, *forever,* the word which he commanded to a *thousand of your natural generations,* which covenant he made with Abraham and his oath unto Isaac; and confirmed the same unto Jacob for a law and to Israel, the natural Israel, the Jews, for an *everlasting covenant,* saying: Unto thee will I give the land of Canaan, the lot of your (the natural seed's) inheritance.

B. Now, if Dr. Pieters insists on his exegesis of these passages as pertaining to the natural seed of Abraham, i. e., the Jews, the conclusion is, that the Pre's are right, that the Jews are still the natural seed of Abraham, that the promises of the O. T. are still for them, and that they shall possess, together with Abraham, the land of Canaan *forever.* This, then, must, of course, refer to the future. Abraham surely never *did* possess the land of Canaan. He was a stranger in it. Yet, the Bible teaches that he, personally, and not only his seed, shall possess the land *forever.* The natural seed of Abraham surely do not possess the land of Canaan at present. Yet, the promise is, that they shall possess it *forever.* The conclusion is inevitable, according to Dr. Pieters' principle of interpretation, that the line of Abraham's seed still runs through the Jewish nation and they shall have a special future forever. *He concedes everything to the Pre's.* His fight against the Pre's is a hopeless one. He surrenders himself before he starts to fight.

C. But he also concedes, by this principle, everything to the Baptists. For, *he surrenders to them every inch of ground on which he may stand to prove that the covenant, mentioned in the O. T., the covenant with Abraham and his seed, applies to the Church of the new dispensation at all.* In Gen. 15:18 Dr. Pieters wants to have us read: natural seed. The passage deals with the formal establishment of the covenant. In Gen. 17:7, the text quoted in our Baptism Form, Dr. Pieters *must* read: I will establish my covenant between me and thee and thy natural seed (which the Church of the new dispensation can never be) after thee. For, the passage continues in vs. 8: And I will give unto thee and to thy seed after thee the land, wherein thou art a stranger, all the land of Canaan, for an everlasting possession. And, if Dr. Pieters wants to maintain his stand, *he can find no single passage in the whole of Holy Writ,* that justifies him in connecting the Church of the new dispensation with this natural seed of Abraham. And if he cannot, circumcision is for the *Jews only* and has nothing to say for the Church and from the fact of the circumcision of the children of the natural seed of Abraham *he can never conclude to the baptism of an altogether different spiritual seed.* Mr. Pieters may take a jump, both unscriptural and illogical, to save *the tradition* of infant baptism. For such defending of *Church-traditions* I feel absolutely nothing. If. Dr. Pieters' contention is right, I for one care not a whit about Confessions and traditions, and will surely join the Pre's and the Baptists. And Dr. Pieters' position for the defense of infant baptism is absolutely untenable. He does not want to be Baptist, I know, but principally he concedes everything to the Baptists.

2. It is not at all absurd, but perfectly Scriptural, to substitute in all these passages "true believers," "the elect," "the children of the promise," for "the seed of Abraham."

A. I will not again quote the passages to which Dr. Pieters refers. The reader can try it out for himself. We, then, obtain this conclusion: To thee and thy true, spiritual seed will I give the land of Canaan for an everlasting possession, with thee and thy true, spiritual seed will I establish my covenant forever. Anything absurd in this? Absolutely not. As will be evident from the following.

B. Taken in this sense the promise is realized:

a. For the true believers under the old dispensation when they entered into the promised land, the shadow-Canaan. True, the spiritual seed of Abraham entered this promised land in a natural-organic relationship with the carnal and reprobate shell. But (1) The promise of Canaan was not to the latter but to the former, to the true seed of Abraham. (2) And, strictly speaking, *they only received it.* For, Dr. Pieters must not forget, that even the land of Canaan was no unmixed and unconditional blessing. Just let him read Deut. 11:10 ff. and that terrible chapter Deut. 28. It was at the same time a blessing and a curse. And it was a blessing only for Israel *in as far as the nation manifested itself as the true people of God.* For carnal Israel it was a terrible land to inhabit! So that even with respect to the land of Canaan, conceived now as the earthly land of promise, it is certainly true: *the elect have received the promise and the others were hardened.*

b. For the true seed of Abraham of the new dispensation; for that land, with its Jerusalem and temple, its Mt. Zion and throne of David, is surely realized now unto the very same seed of Abraham. For *we* have come unto Mt. Zion, and unto the city of the living God, the heavenly Jerusalem. In the earthly land of Canaan the people of God after all came only to an earthly mount and temple and throne and city, the beginning of the promise; but we have come to the true land of Canaan in the spiritual sense with all its covenant blessings. God's promises never fail, and His promise is that the seed of Abraham shall possess the land of Canaan *forever, in a thousand generations, continually.* Even the Pre's do not believe this, for according to them the true seed of Abraham do not possess the land of Canaan at present. I take these things most literally, the Pre's don't.

c. For the true seed of Abraham in eternity, for with the coming again of the Lord Jesus Christ the promise of the land of Canaan shall be fully realized in the new heavens and the new earth, the new and eternal tabernacle, the heavenly Jerusalem, the eternal Kingdom with the eternal throne of David, for Christ shall sit on the throne of David forever and ever. Even Abraham understood this meaning of the promise very well, for he died in faith, though he possessed no foot of land in Canaan, except what he bought with his money, because he declared plainly that he sought a country, a better country, the heavenly. And, therefore, God is not ashamed to be called his God, for He had prepared him a city, Heb. 11:13-16. And all the saints of the old dispensation have died in the same faith, though they did not receive the promise, God having provided some better thing for us, that they without us should not be made perfect, Heb. 11:39, 40.

I could easily furnish abundant proof from any part of Scripture, for the contention that even in the old dispensation the true seed of Abraham are always essentially the elect, that to them only are the promises made and that they only receive the promises, the others always being hardened. But Dr. Pieters will himself admit that my position is not absurd, and that his own is impossible, untenable and unscriptural.

And only when you maintain this line, this fundamental line of the truth of Holy Writ, apply it constantly, both to the Old and New Testament Scriptures, can the Word of God be understood in its true meaning, is there absolutely no room for the position of the Pre's and can it readily be seen how seriously the Baptists errs. For it is the will of God, that the *generations* of this seed of Abraham both of the old and of the new dispensation shall be set apart by the outward sign of the covenant, even though this sign can be a seal of the righteousness which is by faith only to the spiritual seed, and even under it the others will be hardened.

If Dr. Pieters will now again look at Rom. 9:1-5 and then read on to vss. 6-8, he will discover that this is exactly the argument of the apostle. The entire argument of the apostle in this passage, and in the whole of chapters 9-11, is exactly, that although the seed of Abraham were bearers of the promises, the covenants, etc., in the line of *their natural generations,* yet the word of God is not become of none effect, when the nation as such is rejected, for only the children of the promise are counted for the seed.

May I ask Dr. Pieters, for the truth's sake, which unintentionally he deals a terrible blow in his articles, to publish this article of mine in *The Leader?*

May I ask him, too, for the truth's sake, openly to admit that he is wrong, which he certainly is? Once more I ask Dr. Pieters to bear with me in my boldness and cock-suredness, but I am cocksure that he is fundamentally wrong. I surely do not mean to hurt Dr. Pieters, but in these times of much confusion and alienation from the truth he may not stand and deal hopeless sledgehammer blows to the adamant-foundation of the truth. By God's grace I see this fundamental line of the Scriptures so clearly, so fully, that it has become part and parcel of my soul. Understood in all its far-reaching significance, it is the truth for which any saint must be willing to die.

And if still he does not see it may I ask him to deal with me just as positively and cocksuredly as I deal with him? Only: do not come with a distinction of Reformed theology, nor with philosophy, nor with tradition. Ultimately I care not one whit for these. Let us have the Word of God! H. H.

The Fulness of Time

As was said, the expression *fulness of time* implies that the precise time when Christ appeared had a peculiar relation to His appearance; that the preparatory steps, through the previous development of the history of the church in particular and of the history of the world at large in general had been directed precisely to this point and proceeded so far in order to admit of this appearance — the goal and central point of all.

What the preparatory steps, through the previous development of the history of the Church were, has already been noticed. The Jewish nation (the elect nucleus excepted) was hardened by the Word and the law. By the law the hatred for things holy that lurked in the bosom of the serpent's brood was awakened and so intensified that when Christ finally appeared, the Jewish nation as a whole was ready and capable of affixing the Lord of glory to the cross. In the children of disobedience sin took on flesh and blood and as a concrete historical phenomenon grew, developed. When the monster sin, in the generations of the carnal seed of Abraham, had attained unto the measure of the stature of its fulness, or, in the words of Christ, when the Jews had filled up the measure of their fathers, the time was full. There is, then, an organical development of sin, willed and caused by the Almighty.

However, this process runs parallel to another. As was said, the Israelitish nation was comprised of two elements: an elect nucleus and a reprobated shell. The former, so it was pointed out, was, by this same law in conjunction with the promise. prepared for the first coming of Christ in the flesh. Respecting this nucleus, the law was a schoolmaster unto Christ so that when He finally appeared there was found a group, be it ever so small, comprised of men and women whose hearts had been prepared to receive Him.

Let us now pass over to the heathen world and notice what the preparatory steps, through the previous development of this world were. This world, too, developed in sin, and when Christ appeared, the final stage of this process had been reached. The heathen world of which we know this to be true was the civilized Greco-Roman world. It is this world in all its frightful ungodliness and revolting moral debauchery that the apostle Paul in the first chapter of his epistle to the Romans holds up before us. The people comprising this world were steeped in idolatry. They were worshipping birds, four-footed beasts, and creeping things. They were unclean through the lusts of their own heart, dishonoring their own bodies between themselves. Their affections were vile. Even their women did change the natural use into that which was against nature: and the men, leaving the natural use of the women, burned in their lust one toward another; men with men working that which is unseemly, and receiving in themselves that recompense which was meet. They were filled with all unrighteousness, fornication, wickedness, covetousness, malicousness. They were full of envy, murder, debate, deceit, malignity. They were whisperers, backbiters, haters of God, despiteful, proud, boasters, inventors of evil things, disobedient to parents, without understanding, without natural affection, implacable, unmerciful. Not merely did they indulge in sin that their lusts might be satisfied, but they loved sin for its own sake. Such is the force of the notice, "Who knowing the judgment of God, that they which commit such things are worthy of death, not only do the same, but have pleasure in them that do them."

Consider that what the apostle here presents is not his own, but God's appraisal. Yet there are men, who ought to know better, who glory in the aforesaid world, extoll its art, praise its civilization and kneel before its wise men, even going so far as to say that the religion of Jesus Christ is at once the solution and the fulfilment of the dark religions of this world. But this is a matter that has been dealt with in a former essay.

The culture of the Greco-Roman world was but the outward glamour of a corruption of which this world was full. Sin will shroud itself in forms that are beautiful. The devil, too, likes to dish out his messes on platters of gold.

It seems to be the way of the world to take on a form that is designed to deceive its appraiser, so that were we in a position to study the heathen civilized world of Paul's day at close range, we might have difficulty in recognizing in it the world he presents to us on the page of his epistle. This is evident enough from the fact that the world of today, equally as corrupt as the pagan commonwealth of Paul's day, rises before the eye of the exponents of the theory of common grace as a world that evidences the operation of a divine grace in it.

It should be borne in mind, of course, that the meaning of Paul is not that every person belonging to the world whose corruption he exposes was contaminated with all the sins he enumerates. What he describes is not the inward corruption of an individual pagan, but the depravity of an pagan society, as concealed by an ornamental overlay of culture. This overlay does not exist for God. Whereas it was He who spake through Paul, the wisest thing we can do is to affirm the apostle's appraisal and to see in the world appraised our world of today. The moment we do so, we cease to prate about the good that sinners do.

Let me add that one locality of such a corrupt world is more wicked then another. The world has and ever has had its centers of corruption, the seats of the devil's operations. We think now of the cities of the plain of Abraham's day, of the cities of Athens and Rome in Paul's day, and of such cities as Chicago, New York, Detroit, and Paris of our own day. The last

named cities have already become proverbial for their corruption.

The apostle would have us understand that the corruption of the Greco-Roman world is punishment for sin, divine vengeance, the outcome of the wrath of God as revealed from heaven. What was the sin of this world? They glorified God not as God, neither were thankful, and they became vain as to their imaginations. Fools they became, though they thought themselves wise, and changed the glory of the uncorruptible God into an image made like unto corruptible man, and to birds, and four-footed beasts, and creeping things.

The sin of the men of Paul's world is not ignorance. "Because that which may be known of God is manifest in them; for God shewed it unto them; for the invisible things of Him from the creation of the world are clearly seen, being understood by the things that are made even His eternal power and Godhead." What the apostle has before his mind is the attributes of God revealed in creation. The heavens declare the glory of God, a glory that is capable of apprehending and of receiving into his consciousness. That which may be known of God is manifest *in* them. Though the natural man is destitute of spiritual discernment, what he sees of God is sufficient to awaken his moral sense and to lead him on to the conclusion that he is in duty bound to serve, praise and adore the God whose creature he knows himself to be. The consciousness of man, then, holds truth about his Creator. However, being depraved, he will not serve and praise his Maker. All his thoughts are that there is no God. So the truth about God he holds in unrighteousness, changes into a lie, and worships and serves the creature more than the Creator. He thus refuses to acknowledge God. Appraising the God whose glories he discerns, he deliberately concludes that God is not worthy to be recognized, praised and adored and forthwith shuts Him out of his thoughts and life, and thus declares Him to be a depraved and profligate being. So man, so the men of the world of the apostle's day, deals with his Creator, a Being blessed forever, a Being altogether worthy of the honor and esteem of the rational creature. Man's sin, then, is not a sin of ignorance. He holds the truth about God in unrighteousness. He sets himself against the righteous God, and transgresses His righteous law in words, deeds and thought. In a word, man is dead, but so far he is from being a lifeless, spiritual corpse, that he is dead in trespasses and sin. His whole activity is sin, unrighteousness.

Over all man's unrighteousness, God's wrath is revealed from heaven. This wrath had burned continually, unintermittently through the ages. It burns today and will burn to the end of time and eternally in hell.

The effects of this wrath was not a series of extraordinary calamities but a steadily growing moral and spiritual decay of the race of men dishonoring God. Though professing themselves to be wise, they became fools, and their foolishness took on visible form. They were seen worshipping birds, four-footed beasts and creeping things. Thus their wisdom was exposed as foolishness indeed. The final stage of corruption was reached when they began to dishonour their bodies among themselves and to fall into all the vile sins the apostle enumerates.

There is progress here. The first sin was that of rebellion, the vile deliberation that God was a being unworthy of consideration. Then followed the first punishment. God gave up their imagination to vanity and so operated in them that their foolish hearts became darkened. In their foolishness they fabricated themselves gods and were soon seen kneeling before beasts and creeping things. Plunged were they in a hideous idolatry, which in turn called for new punishment. It was inflicted in the form of moral debauchery of the most revolting nature. Sin begets guilt and therefore demands a wage; and the wages of sin is sin and finally a death eternal. Sin is therefore as to its character progressive. As the quality of a fallen race, it is seen a loathsome organism that grows and become fullgrown. And its growth is the effect of and thus the revelation of the wrath of God from heaven. "For their foolish heart was darkened." "God gave them up to uncleanness." "He gave them up unto vile affections." "He gave them up to a reprobate mind." In a word, the relation the Almighty sustains to the growing corruption of the world is *causal.* I know that the exponents of the theory of common grace would not have it so. God, they say, removed His restraining grace and the world as a result fell deeper into sin in much the same way that anyone lets an object he holds fall to the ground by releasing his hold. But such a conception must be termed sheer atheism.

"And even as they did not like to retain God in their knowledge, God gave them over to a reprobate mind . . . . " The punishment here is in agreement with the sin committed. Such is the meaning. Man in deeming God unworthy of being acknowledged as God, had disallowed Him, had virtually abandoned Him to sin. God must therefore provide wicked man with the evidence that his appraisal of Him is a lie by giving him over to a reprobate mind so that he thinks and acts as a man wholly lost to virtue. The man disallowing God is thus exposed as a wicked man indeed. As one giving himself over to vice of the most revolting character. God declares in unmistakable speech that the reason man throws off God is that he is wicked and that God is holy and just.

Again the apostle insists that man's sin is not one of ignorance. He knows the judgment of God, that they which commit such things are worthy of death (vs. 32). Man sins not against better knowledge.

Our final observation is that, according to the

apostle, the design of God for showing unto and manifesting in man what may be known of Him is to render him without excuse. According to the theory of common grace, God manifest in man His glories in love with the express purpose of doing him well. According to Paul, the divine disposition in which this manifestation is made, is one of holy wrath. And its purpose is to render the wicked mute in the day of judgment. Standing before the tribunal of God, they will be so keenly aware of their guilt and of the justice of the impending doom that instead of arguing with God respecting the fairness of His dealings with them they will cry to the hills to fall upon them. Thus will the wicked by their silence and terror enhance the glory of the judgments of God.

With the Greco-Roman world a moral and spiritual bankrupt, the time was full. The question arises why the Christ had to come into a world so degraded, so manifestly lost to all virtue, so hopelessly depraved and perishing. Why could not the messengers of the Gospel of peace and joy go forth until the men of this world had developed into moral monstrocities. For such they were. They had not degenerated into beasts. Beasts are not at all capable of such crimes as the apostle enumerates in his epistle. The depraved sinner should never be identified in this way with the innocent beast.

These very questions suggest their answer. Christ came to seek and to save the lost. And if at any time the world appeared lost, it was at the time of the advent of the Christ. What fathomless mercy that the holy God would deign to have anything to do with such a world.

Of course, only the elect humanity will be made to confess this, will profit from the bitter experience of a world smitten by the curse of the Almighty. That the truth might shine forth in al its glory, it was presented against the dark background of pagan degradation. The lie was shown up to be a lie, sin was exposed as sin indeed, that truth might appear to be truth to those whom the Spirit would reclaim from death. Such now could contemplate the truth as the dark and horrible reverse of the lie. With the men of the world groveling in sin, divine wrath and judgment will loom up before the eyes of the called ones as terrible realities. To such the Gospel of peace will be sweet music. They will say with the apostle, I am not ashamed of the Gospel of Jesus Christ for it is the power of God unto salvation unto those who believe. For therein is the righteousness of God revealed. Not ashamed of the gospel, for if there was anything the world had need of it was righteousness — a righteousness God prepared by Himself apart from the law as an instrument of salvation for man. Because the gospel set forth this righteousness, it was and is a a power unto salvation unto those impowered by a living faith to appropriate it, unto those who hunger and thirst after righteousness and thus after God. Such are attracted to this gospel as the steel is attracted to the magnet. Drawn are they by this gospel out of darkness into eternal light. Of this gospel, therefore, Paul had no reason to be ashamed; for it accomplishes what no gospel of redemption of the worldly wise of Paul's day could accomplish. As mixed with a saving faith it induces a sin-sodden sinner to eschew evil, to flee the wrath to come and to hide himself in the holy and almighty Redeemer whose blood cleanses from all sin, — a Redeemer who leads men to God.

With the depraved world before his eye, there was every reason therefore why the apostle should glory in the gospel of Jesus Christ.

Perusing the epistles of the apostles in general, one perceives that they wrote with this dark world constantly before their mind.

"Love not the world," wrote John, "neither the things that are in the world, If any man love the world, the love of the Father is not in him. For all that is in the world, the lust of the flesh, and the lust of the eyes, and the pride of life, is not of the Father but of the world. And the world passes away and the lust thereof: but he that doeth the will of God abideth forever."

The Greco-Roman world was even then tottering on its foundations.

How numerous the passages in these writings expressing a like sentiment.

G. M. O.

IN MEMORIAM

Vrijdag, den 11den December 1931, behaagde het den Heere uit ons midden weg te nemen, na een kortstondig lijden van acht dagen, onze geliefde Moeder,

MRS. E. DE GRAAF,

in den hoogen ouderdom van 91 jaar en 10 maanden.

De hoop dat zij is ingegaan in de rust die er overblijft voor het volk van God, is ons tot troost.

Namens hare kinderen,

Mr. H. Boer
Mr. K. De Graaf
Mrs. Smith, nee De Graaf
Mr. J. Kuipers
Mr. en Mrs. A. De Graaf
Rev. en Mrs. J. Haman
Mr. en Mrs. J. De Graaf
Mr. en Mrs. B. Boerema

Grand Rapids, Mich.

CORRECTION

The two last lines on page 200, second column, must be omitted, as they are an error of the printer.

Gedachtenwisseling

Aan het einde van zijn artikelen, geschreven over ons boekje: *Genade Geen Aanbod,* schreef Dr. C. N. Impeta het hoop-inboezemende woord: "Overigens zal verdere gedachtenwisseling over deze aangelegenheid in mij een opmerkzaam lezer vinden."

Vandaar het opschrift boven dit artikel en de volgende artikelen, waarin ik het schrijven van den geachten broeder hoop te beantwoorden.

Zijn artikelen kunnen niet onbeantwoord blijven. Niet alleen toch heeft Dr. Impeta te kennen gegeven, dat en waarom hij het niet in elk opzicht met ons eens is, maar ook stelt hij in zijne artikelen aan mij verschillende vragen, waarop hij een antwoord zal verwachten.

Ter zake dan.

Allereerst schrijft de broeder, dat hij het met de uitspraak der Synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken alhier, van 1924, het eerste punt betreffende, eens is, dat God in de prediking genadig is en genade bewijst aan allen, die het Evangelie hooren, mits, zoo schrijft hij, we maar goed onderscheiden tusschen *zaligmakende* genade en genade, die niet zalig maakt.

Hij heeft hiervoor de volgende gronden:

1. *Genade* komt in de H. Schrift wel voor in den algemeenen zin van ongehouden goedheid. Het woord wordt gebruikt voor weldaden, die niet bepaald met de zaligmaking in verband staan. De prediking zelve, afgedacht van haren inhoud, kan dus wel genade heeten voor alle hoorders.

2. Indien de verkondiging des Evangelies ook voor de verworpenen geen genade mag heeten, hoe kan de Schrift dan spreken, niet alleen van een verwerpen door God van den mensch, maar ook van God door den mensch?

3. De prediking is allereerst dienende om te toonen hoe goed God is, en daardoor wordt de zonde dergenen, die op zoo groote zaligheid geen acht geven, grooter.

4. De zegen der Evangelie-prediking is duidelijk te zien, vooral in een land als Nederland, b.v. in de rechtstheorie en de rechtspraktijk, de zede, de taal, de kunst. En dan zal dit alles voor den dag des oordeels toch ook deze vrucht kunnen afwerpen, dat er verlichting der eeuwige straf zal zijn voor degenen, die onder den invloed van de prediking des Evangelies veel minder ongerechtig hebben geleefd, dan de Heidenen.

Laat ons deze dingen beoordeelen in het licht der Schrift.

Ik wil daarbij uitgaan van datgene, waarin ik het volkomen eens ben met Dr. Impeta: *de prediking dient allereerst om te laten zien, hoe goed God is.* Dit is niet alleen volkomen juist, maar we hebben hier ook een centraal punt. God is goed. Dat is zeker de centrale inhoud van alle getuigenis Gods, dat Hij doet uitgaan tot den mensch, niet alleen in èn door de H. Schrift maar ook in al de werken Zijner handen, beide in schepping en historie. Hij is de Absoluut Goede in Zichzelven, het eeuwig-volmaakte inbegrip van alle goed, de eeuwige Bron aller deugden en volmaaktheden, de in Zichzelven Zijnde Goedheid en de eenige bron en oorzaak van alle goed. Daarom is Hij ook de eenige overvloeiende Fontein aller goeden. Hij is het allerhoogst en eeuwig goed, ook voor en tegenover Zijn schepsel. Het is daarom ook voor den mensch goed nabij Hem te zijn, in volmaakte overeenstemming met Hem te zijn en te leven, vrede met Hem te hebben, Hem gelijk te zijn (naar de mate van het schepselbeeld Gods) en alleen in de gemeenschap van het verbond Zijner vriendschap is Hij zalig. Maar: "wie ver van Hem de weelde zoekt, vergaat eerlang en wordt vervloekt." Zelfs zouden we mogen zeggen, dat dit het hoogste en eenigste doel van al Gods werken is, dat Hij Zichzelven doet kennen door Zijn schepsel, en ook doet *erkennen* en dies *verheerlijken* als de Eenig Goede, dat is, als God. Daarom heeft Hij ook gewild *de antithese,* den diepen weg van zonde en genade. En van deze allerhoogste, antithetische openbaring Gods, de antithetische realiseering van Zijn eeuwig Verbond, centraal verwezenlijkt in Christus Jezus, hebben we het getuigenis in de Heilige Schrift. Daarom aarzel ik niet om te zeggen, dat we in de prediking, die waarlijk bediening is van het Woord Gods, in den diepsten grond der zaak niets anders hebben dan de verkondiging, de getuigenis van de allerhoogste openbaring, in Christus Jezus, in en tegenover een wereld, die in het booze ligt en in duisternis en leugen wandelt, dat God "het allerhoogst en eeuwig goed is."

Tegenover deze prediking, dit getuigenis, dat God alleen en eeuwig goed is, staat de mensch, allereerst als redelijk-zedelijk schepsel, die als zoodanig op dit getuigenis Gods in Christus een redelijk-zedelijk antwoord *moet* geven. Hij komt hier te staan voor wat Carl Barth zou noemen de "crisis"! Hij moet op die prediking ja of neen zeggen. Maar God laat zich niet onbetuigd. De prediking zonder meer (de uitwendige zijde der roeping geheel op zichzelf genomen, die echter nooit bestaat), als menschelijk getuigenis, zou den mensch, indien hij er onafhankelijk tegenover stond, nog de vrijheid laten, om het getuigenis, dat God het hoogste Goed is, met *neen* te beantwoorden. Maar God spreekt *Zelf* Zijn Woord, en de Geest getuigt altijd, dat de Geest de waarheid is. Daarom is dan ook het eenigst antwoord, dat de mensch op dit getuigenis Gods in de prediking, die waarlijk bediening is van Gods Woord, in het diepst van zijn ziel ooit geven kan en zal, in tijd en eeuwigheid: *ja, God is goed!* Deze getuigenis, waaraan hij nimmer kan ontkomen, is en blijft eeuwiglijk de grond voor het oordeel, dat God Zelf over Hem zal vellen.

Maar er is meer. De mensch staat tegenover dit getuigenis Gods in Christus Jezus niet alleen als zedelijk en redelijk schepsel, maar ook als schuldig en gansch bedorven schepsel. *Hij is niet goed.* Hij staat

voor God verdoemelijk, en ook bedorven, zoodat hij geestelijk-zedelijk bedorven is, verduisterd in zijn verstand, *de* leugen, (niet *een* leugen) liefhebbende, en geheel verkeerd van wil en in geheel zijnen weg. Daarom komt hij door de prediking voor den onafwijsbaren eisch, niet alleen om *ja of neen* te zeggen, maar om te zeggen *ja en neen.* Hij moet zeggen: *God is goed en ik ben niet goed. En dat doet hij ook.* Krachtens het getuigenis des Geestes, dat altijd Gods Woord vergezelt, stemt hij in den grond der zaak altijd toe, dat God goed is en hijzelf verkeerd. Dit oordeel kan hij niet omkeeren in zijn tegendeel. Hij mag het doen door philosophische overreding. Hij kan zelfs, als de atheistische dwaas, *in zijn hart* zeggen: er is geen God. In den grond der zaak echter stemt hij altijd de wet toe, dat zij goed is, stemt hij de getuigenis toe, dat God goed is en daarom hijzelf boos en verkeerd. Daarom rechtvaardigt hij God in het oordeel.

Daarbij komt, door de prediking, nog een ander element. Die prediking toch laat het niet bij het getuigenis: God is goed en gij zijt verkeerd. Maar in de eerste plaats verkondigt die prediking ook: Gij *moogt* niet verkeerd zijn, maar *moet* goed zijn! Daarom *moet* ge u bekeeren. Als ge u niet bekeert, dan handhaaft God Zichzelven als de eeuwig-Goede tegenover u en zult ge in de rampzaligheid eeuwiglijk erkennen, dat God toch God is en goed! En niet alleen dit, want dan stond de zaak nog hopeloos. Die prediking verkondigt ook, dat in den weg der bekeering God in Christus Jezus Zichzelven op het allerhoogst doet kennen als de Eeuwig-goede, genadig en barmhartig, vol van goedertierenheid en gunst over degenen, die Hem vreezen. Wie "Uit diepten van ellenden roept tot Hem, Die heil kan zenden," vindt vergeving, opdat Hij gevreesd wordt. Die zoekt, die vindt, die klopt, dien zal opengedaan worden, die bidt ontvangt zeker.

Als nu den mensch op dit getuigenis in *geestelijk-zedelijken* zin *neen* zegt, dan verwerpt hij God. Hij stemt toe, dat God goed is, het eeuwig en allerhoogste goed; dat hijzelf verkeerd is; dat hij terug moet naar God; dat er in den weg van bekeering vergeving en vrede is. Maar tegenover dit alles zegt hij: *neen.* Daarmede zegt hij: *ik wil God niet als het allerhoogste goed, omdat ik boos ben en de duisternis liever heb dan het licht.* Maar daarmede stemt hij dan ook, tot in de eeuwige rampzaligheid, toe, dat God alleen goed is en rechtvaardig, als Hij oordeelt.

Dit is de zedelijke zijde der zaak.

Maar nu de soteriologische zijde.

Heeft zulk een mensch, die tegenover de getuigenis Gods in de prediking in *geestelijk-zedelijken* zin finaal *neen* zegt, van God genade ontvangen?

Daarop nu antwoordt de H. Schrift met een zeer beslist neen. En dat wel in het licht van de volgende overwegingen:

1. Wat den mensch betreft:

a. Zoolang als hij neen zegt, ontvangt hij in en door die prediking geen zegen, maar is die prediking niets anders dan een middel, om de boosheid van zijn zondig hart in het felste licht te plaatsen, hem een oordeel te worden, hem te verharden in de boosheid en zijn eeuwig oordeel te verzwaren. Zij, die den weg geweten hebben en niet bewandeld, zullen met dubbele slagen geslagen worden; zij zien ziende (blepontes blepoosin) en hooren hoorende (akouontes akouoosin) maar verstaan en bemerken niet. Mk. 4:12. En het ware hun beter, dat zij den weg der gerechtigheid niet gekend hadden, dan dat zij, dien gekend hebbende, weder afkeeren van het heilige gebod, dat hun overgegeven was. Zij verachten den rijkdom der goedertierenheid en vergaderen zich schatten des toorns tegen den dag des oordeels. II Petr. 2:21; Rom. 2:4. Hiervan is de Schrift vol. Dr. Impeta stemt mij dit volmondig toe. De vrucht van de prediking is voor hen geen zegen, maar een verschrikkelijk oordeel. En dat is zeker heel iets anders dan genade.

b. Van nature kan hij echter nooit anders zeggen dan *neen.* Want hij is geestelijk-ethisch geheel bedorven, heeft de duisternis liever dan het licht, is dood in zonden en misdaden en keert zich met geheel zijn bestaan van God af. Er is niemand, die God zoekt, ook niet tot één toe. Zijn wil is gebonden, zoodat hij niets anders is dan een gewillige slaaf der zonde, die altijd neen zal zeggen tegen God en Zijn getuigenis zal verwerpen. Ook hiervan is de Schrift vol. En ik ben ook overtuigd, dat Dr. Impeta mij dit volmondig zal toestemmen. De prediking *kan* hem dus, zooals hij van nature is, nooit iets anders zijn dan een reuke des doods ten doode. En dit kan nooit genade zijn.

2. Uit Gods oogpunt:

a. De Schrift leert zeer stellig, dat deze uitwerking der prediking op de verworpenen geheel is naar Gods bedoeling. Dat de verworpene, *in den weg van zijn redelijk-zedelijke keuze voor de zonde en tegen den goeden God,* door middel der prediking zal worden verhard is geheel naar Gods raad. Er is dus in God ook geen genadige bedoeling jegens hen in de prediking des Evangelies. Christus is *gezet* tot een *val* en opstanding van velen in Israel, Luk. 2:34. Het is des Vaders *welbehagen,* om deze dingen voor de wijzen en de verstandigen te *verbergen* (onder de prediking, naar het verband) Matth. 11:26. De predikers zijn altijd Gode een welriekende reuk van Christus, ook in degenen, die verloren gaan, II Cor. 2:15. En zij, die zich aan het Woord stooten, zijn daartoe ook gezet, I Petr. 2:8. Ook dit moet Dr. Impeta mij toestemmen. En hij doet het ook.

b. En eindelijk leert de Schrift, dat de vrucht der prediking in de hoorders moet worden toegeschreven aan een werking des Geestes, aan de eene zijde eene verlichtende, openbarende, trekkende, bekeerende werking, want uit genade zijn wij zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit ons, het is Gods gave. En niemand kan tot den Christus komen, tenzij de Vader hem trekke; maar aan de andere zijde ook een verbergende, afstootende en verhardende werking, want het

is ons gegeven de verborgenheden van het Koninkrijk Gods te verstaan, maar dien is het niet gegeven, zij kunnen niet gelooven, omdat Jesaja gezegd heeft, dat Hij hunne oogen verblindt en hunne harten verhardt, het is des Vaders welbehagen om deze dingen onder de prediking voor de wijzen en verstandigen te verbergen, en ook verhardt Hij wien Hij wil. Er is dus ook geen *werking van genade* onder de prediking des Evangelies van Godswege op de verworpenen. En ook dit element zal Dr. Impeta mij moeten toestemmen.

Daarom is Punt I, 1924, een ernstige dwaling.

Wil Dr. Impeta het met dit punt eens zijn, dan moet hij zeker rekening houden met al de Schriftuurlijk-Gereformeerde elementen hier genoemd. En dan zal hij met mij tot de conclusie moeten komen, dat het een ernstige dwaling is.

Of door de prediking de *levensvormen* van een zeker volk niet kunnen worden verhoogd? Ik zal het niet ontkennen. Maar ook in die verfijnde levensvormen ontvangt de verworpen goddelooze toch geen genade. Hij wandelt er in als vijand Gods. Zijn zonde neemt misschien wel andere vormen aan, maar is daarom niet minder groot, wel veel grooter. Een heiden, die zijn voeten steekt in het bloed zijner vijanden, zondigt lang niet zoo zwaar in Gods oog, als hij, die in fijn-beschaafde en wetenschappelijke termen Gods Woord verwerpt en het kruis veracht. De moderne Nederlander is grooter zondaar dan de ruwe heiden. En zijn oordeel zal zwaarder zijn.

H. H.

Men krijge niet den indruk, dat ik het eens ben met Barth. Ook heeft mijn beschouwing niets met die van Barth te maken. Hoe meer ik dezen Duitschen theoloog bestudeer, hoe meer ik den indruk krijg, dat hij iemand is, die zich pas eenigszins begint te ontworstelen aan de nieuwere Duitsche theologie, met name van Schleiermacher, Ritschl, Herrmann, welke laatste zijn geliefde leermeester was. Hij worstelt in de richting der Reformatie, soms zelfs in de richting van Calvijn. Maar hij is er nog niet. En het is ook nog veel te vroeg, om beslist te zeggen, waar hij zal aanlanden. Ik krijg den indruk, dat men ook in Nederland onder zijn begeestering komt (b.v. zeer sterk in het boek van Dr. Ubbink: *De Nieuwe Belijdenis*), maar wie hem volgt, beweegt zich in een gevaarlijke richting.

With the shade and with the sunshine,
With the joy and with the pain,
Lord, I trust Thee! Both are needed;
Each Thy wayward child to train.
Earthly loss, did we but know it,
Often means our heavenly gain.

Onze Zendingsactie

't Was voor een tijdlang stil geweest in onze kringen. Niet, dat dit stilzwijgen betrekking had op de prediking des Woords in eigen kring, maar men rustte in betrekking tot hen die ons omringen. De eerste geestdriftige ijver die ons bezielde, scheen eenigszins uitgedoofd. Men streed onzen eigenaardigen strijd niet meer zoo vuriglijk. We trokken ons in eigen kring terug en rustten op onze lauweren.

Dat dit metterdaad zoo is, behoeft nauwelijks aangetoond. Toch zullen we een en ander aanstippen. Als we het nummer opslaan van de Standard Bearer van 15 Januari 1930, dan zult ge een ontboezeming vinden van den Eindredacteur, onder het kopstuk: *Beginselleven en de Zending*, waarin hij lucht geeft aan een klacht; de klacht, namelijk, dat we "laksch, lauw en zelfvoldaan" geworden waren, "nu we in onze harten overtuigd zijn, dat we zelf de Gereformeerde waarheid mogen kennen en ontwikkelen." Ten tweede is het een feit, dat er in geen jaren brochures verspreid werden, waarin we den goeden strijd streden, door de beginselen die ons lief en dierbaar zijn te verbreiden onder het Hollandsche Gereformeerde volk van alle plaatsen. Ten derde, moest een vergelijking van September 1925 en September 1930 aan het licht brengen, dat inplaats van tien duizend Standard Bearers er slechts één duizend verzonden werden. Men zou nog kunnen wijzen op den geest der onzen, doch omreden van het onbestemde van zulk een poging om een zekeren geest te karakteriseeren, zien we daarvan af. Zulk een geest wordt *gevoeld* en *ervaren* en laat zich niet gemakkelijk beschrijven. Toch houd ik er mij van verzekerd, dat zij onder ons die bewust meeleefden hetzelfde ervoeren; dat ze heel goed weten wat ik bedoel. Er was een sufferige, loome geest in onze kringen ingeslopen die doodend werkte.

Het spreekt wel vanzelf, dat zulk een toestand niet dan verblijdend kan zijn voor de leiders der Christelijke Gereformeerde Kerken. Als zij hun hart rechtuit zouden laten spreken, zouden ze u verzekeren, dat de Standard Bearer verbrand moest worden, allerlei brochures aangaande ons beginsel nooit gedrukt en Dss. H. Hoeksema en G. M. Ophoff tot stilzwijgen gedoemd. Was dat alles bereikt, men zou ruimer adem halen. Van uit die richting heeft men de stilte lief. (Terloops zij hier even opgemerkt, dat men in de Christelijke Gereformeerde Kerken wel eens een instructie naar de e.k. Synode behoorde door te zenden, inhoudende een scherpe bestraffing aan het adres van Dr. Y. P. De Jong. Door niet te letten op het afgesproken verbond tot stilzwijgen, heeft hij de pen van Dr. Impeta van Kampen aan het schrijven gezet. En daardoor zijn kerken in het nauw gebracht. Voortaan ietwat voorzichtiger, Dr. De Jong!)

Met een gevoel van dankbaarheid aan onzen God, mogen we u nu echter berichten, dat er een periode van meerdere activiteit is aangebroken op het gebied

der Zending onder de Kerken die ons uitwierpen, alsmede onder andere groepen van ons Hollandsche Gereformeerde volk.

Het behoeft onder ons toch geen betoog, dat ons Zendingsveld metterdaad daar gezocht en gevonden dient? Van Jeruzalem uit! zij onze zendingsreis. Dat werd duidelijk aangetoond door Ds. W. Verhil in zijn reeks aangaande *Onze Zending*. We zullen daar dan ook niet over schrijven. Het volk dat zich Gereformeerd noemt ligt, uit kracht der saamhoorigheid, ons het naaste aan het hart. En zij zijn ons daarom ook het liefst. En waar de steenen des heiligdoms daar vóóraan op alle straten verworpen werden, zullen we die steenen in al hun fonkelenden luister hun voor oogen stellen, opdat er steeds meerdere van Gods lieve volk zich mogen scharen rondom dat juweelschoon der schitterende kleinoodiën des heils.

Ja, lezer, er is meer zendingsactie onder ons waar te nemen. En om dien ijver aan te wakkeren, om steeds meer ons volk aan te zetten tot het uitdragen van ons beginsel, zullen we over die Zendingsactie schrijven.

Ten eerste, kwam er meer leven in de Persvereeniging die onze Standard Bearer uitgeeft. Zij gaf in brochurevorm de reeks van artikelen uit, die Ds. H. Hoeksema schreef tegen Ds. Keegstra, onder den titel: *Een Kracht Gods tot Zaligheid,* of: *Genade Geen Aanbod.* Zoo gretig werd dit boekske gelezen, dat het spoedig noodig bleek een tweede editie aan de eerste toe te voegen. Drie vooraanstaande mannen in Nederland schreven er recensies over, welke recensies met de antwoorden van Ds. H. Hoeksema in de tweede editie werden opgenomen. Deze tweede editie werd ook in Nederland verspreid en heeft vele pennen in beweging gezet. Tientallen van brieven werden door ons ontvangen, waarvan het groote meerendeel blijk van instemming gaf. Men gedenke slechts de artikelen van Dr. Greydanus en Dr. Impeta.

Ook gaf de Board der R. F. P. A. meerdere proefnummers uit van de Standard Bearer aan het adres van hen die ons sympathiek gezind zijn. Tot verbreiding onzer beginselen. (Denk daaraan, broeders. Zendt adressen op aan het adres van de Board als ge menschen in uw omgeving kent die eenigszins onze beginselen toegedaan zijn.)

Ten tweede, gaf Ds. H. Hoeksema, onder de auspiciën van de Mannenvereeniging der Eerste Prot. Ger. Kerk te Grand Rapids, een reeks lezingen aan het Noordeinde der stad. En het resultaat is de meesten uwer bekend. Daar is of wordt een gemeente georganiseerd van plus-minus 20 huisgezinnen.

Ten derde, benoemde de classis een commissie die opgedragen werd om den arbeid der Zendingscommissie te omschrijven. Die commissie rapporteerde en heeft degelijk werk geleverd. De Classis benoemde een nieuwe Zendingscommissie welke onmiddellijk aan het werk toog en reeds veel van zich deed hooren. Ze bestaat uit Dss. W. Verhil en B. Kok en de Ouderlingen T. Elhart en A. Poortenga. We komen hier later op terug.

Ten vierde, stelde de Zondagschool der Eerste Prot. Ger. Kerk te Grand Rapids zich ten doel om elke drie maanden een pamflet gratis te verspreiden bij de duizenden, pamfletten die onze beginselen beknopt en pakkend uiteenzetten ter voorlichting van de massa Gereformeerden en anderen. Twee van zulke pamfletten zagen het licht in de taal des lands, geschreven door Ds. H. Hoeksema. Het eerste had tot titel: *De Bijbelsche Grond van den Kinderdoop;* en het tweede: *Jezus-Zaligmaker, of het Snoode om dien Zaligmaker uit te venten.* Het eerste zag spoedig een tweede editie, hetwelk ook noodig zal blijken aangaande het tweede.

Ten vijfde, nam de classis de instructie van den Hudsonville kerkeraad over om tien duizend brochures te laten drukken van de *Drie Scheuren in het Fundament der Gereformeerde Waarheid,* een brochure die de vier lezingen van Ds. H. Hoeksema bevat, dewelke hij aan het Noordeinde der stad en elders uitsprak en door de oude Zendingscommissie ten getale van 2,000 was uitgegeven, op last der Classis van 27 Augustus 1930. Die tien duizend brochures zouden dan gratis verspreid worden en dan 9,000 in Amerika en 1,000 in Nederland. De helft zou in het Nederlandsch en de andere helft in 't Engelsch gedrukt worden. Ds. H. Hoeksema heeft gezorgd voor de vertaling. En, naar we hooren, is deze oplage nu gereed.

De uitvoering van dit laatste besluit, inhoudende het laten drukken der brochure, het verzamelen en het beheer der gelden, het verkrijgen der adressen, alsmede het verspreiden der brochure, werd gelegd in de handen der nieuwgekozen Zendingscommissie bovengenoemd.

Nu zeggen we niet te veel, wanneer we beweren dat dit laatste besluit der classis van de meest verstrekkende beteekenis zal zijn voor onze Zending. Men verlieze niet uit het oog, dat we in deze brochures de eerste schriftelijke, volledige en principieele uiteenzetting hebben der Drie Punten. We wenschen niet te onderschatten, hetgeen van de hand van Ds. H. Danhof het licht zag in onze Standard Bearer gedurende de eerste jaren van hare verschijning. We weten, dat hij zich zette om de Drie Punten naar hunne eigenlijke strekking te verklaren en het vergiftige van die punten aan te toonen. Hij heeft ook degelijk werd geleverd, daar gaat niets af. Doch, ten eerste, is hij niet geheel en al klaar gekomen er mee; en, ten tweede, is zijn uiteenzetting niet zoo volledig als hetgeen ons bereid werd in de "Drie Scheuren." Dat kan ook verklaard. De reden ligt voor de hand. Ds. Danhof is direct na de Synode van 1924 begonnen met zijn schrijven tegen de Drie Punten, terwijl deze brochure ons de vrucht geeft van een studie die over zeven jaren loopt. Ook Ds. H. Hoeksema heeft de Drie Punten in 1924 en 1925 becritiseerd, en dan wel in den vorm van redevoeringen. Wie echter zijn redevoeringen toen vergelijkt met de pennevrucht der "Drie Scheuren" nu, zal gereedelijk

inzien, dat hij veel dieper inblik ontvangen heeft in het alleszins goddeloos karakter der Drie Punten, dan eertijds het geval was. Dat is, mijns inziens, vooral merkbaar in zijn redevoering aangaande het Tweede Punt.

Van de meest verstrekkende beteekenis, zeiden we, zal dit besluit zijn, en terecht.

Ten eerste, is er geen geschrift ooit gepubliceerd in onze kringen, dat op zoo scherpe, duidelijke wijze de Drie Punten uiteenzet naar hunne eigenlijke beteekenis en strekking.

Ten tweede, bewijst het onomstootelijk, dat de Christelijke Gereformeerde Kerken in 1924 de Belijdenis der Vaderen hebben verkracht, de Schrift aangerand en alle kerkrecht met voeten getreden. (In verband met de methode van het opstellen dier punten. Zie hoofdstuk I.)

Ten derde, toont het glashelder aan, dat wij, Protestantsche Gereformeerde Kerken, de voortzetting zijn van de zuivere Gereformeerde lijn van belijden en worden aldus versterkt in onze overtuiging van het bestaansrecht onzer kerken.

Ten vierde, zal dit boekske, omreden van het voorgaande, onder den af te smeeken zegen des Allerhoogsten, een probaat middel blijken tot uittreding van hen die liefde hebben voor de Gereformeerde waarheid.

Dit boekske moest in handen komen van elk lid der Christelijke Gereformeerde en "Dutch Reformed" Kerken, alsmede in handen der Gereformeerden in Nederland.

Evenwel, het begin is er. Onze Zendingscommissie bestaat uit wakkere mannen, die reeds veel werk deden in deze richting. Ze hebben reeds elf duizend adressen verzameld van Gereformeerden uit vele plaatsen.

Laat ons echter waken en bidden, dat een soortgelijke verslapping en droomstaat, als we ervoeren gedurende de jaren 1926-'30, ons niet weder overvalle, maar integendeel: 1. Gedenk de Zendingscommissie en de taak hun toebetrouwd in uwe gebeden; 2. Gedenk het arme volk van God, dat door blinde leiders het goddelooze spoor van Armijn en Pelagius opgedreven wordt, met een smeekbede om terugkeer; 3. Belijd zelf de aloude waarheid eens den heiligen overgeleverd; 4. Zijt zelf Zendeling in eigen omgeving door het opzenden van adressen of het verspreiden van onze geschriften; en 5. Steun dezen arbeid *mildelijk* door uwe gaven, want er is veel geld toe noodig. Gedenk, dat gij slechts rentmeester zijt.

En de Koning der Kerk zij geloofd en geprezen dat Hij ons oogen gaf om de kostelijke schoonheid der steenen des heiligdoms te zien! Dat toch niemand ze verwerpe!

G. V.

I need not know the path ahead;
My Saviour's walked that way,
And knows each step that I should take,
He'll show me day by day.

Joseph's Self-disclosure

Joseph's brethren again set out for Egypt and soon stand before Joseph. Seeing Benjamin with them, he resolves to go through with his test — a test that calls for seclusion. So he orders the ruler of his house to bring his brethren to his own home and to prepare a dinner which he with them will have at noon. When they see themselves being brought to his home, their old suspicions revive. It occurs to them that they have in all likelihood been separated from the motly crowd of buyers to be charged with theft and privately enslaved. They say, "Because of the money that was returned in our sacks at the first time are we brought in; that he may roll himself against us, and fall upon us, and take us for bondmen, and our asses." They will prove to him before he arrives that the charge they feel certain he will lodge against them is false, by sending him notice that the money each found in the mouth of his sack is now in their hands. So they commune with the steward at the door of the house, and say, "O sir, we came indeed down at the first time to buy food: and it came to pass when we came to the inn, that we opened our sacks, and, behold, every man's money was in the mouth of his sack, our money in full weight: and we have brought it again in our own hand. And other money have we brought down in our hands to buy food: we cannot tell who put our money in our sacks." The steward replies, "Peace be to you, fear not: your God and the God of your father hath given you treasure in your sacks: I had your money."

This reply shows that Joseph had taken this servant of his into his confidence and has told him all. What is more, the reply was designed to put the brethren so thoroughly at ease that they would refrain from asking questions which, if answered, would unravel the riddle of how the money each had turned over to the lord in payment for the grain had found its way back into their sacks. The reply, taken by itself is true. The steward had had their money and whereas the hearts of men are in the Lord's hand, it was He Who had given them a treasure in their sacks.

Having assured the brethren that no evil was designed against them, the steward released Simeon, and led him into their presence. The group now complete was brought into Joseph's house and shown courtesies betokening that they were now the guests of a kind and considerate host. Each was given water wherewith to wash his feet. Their asses were given provender.

Having heard that they were to dine with the man, they made ready their present, which with deep bows they presented to him as soon as he came in. Little did they realize what passed through Joseph's soul as they did him homage and thus again behaved in perfect agreement with the prediction of his dreams. The urge to disclose himself to them at this very moment was exceedingly strong in him. For he asked them

questions, that, had anxiety and fear not temporarily disqualified them as intelligent appraisers of another's speech, would have set them to wandering who this man might be that he should be taking so deep an interest in the private affairs of their family. He asked them of their welfare. Repeatedly did he say, "Is your father well, the old man of whom ye spake? Is he yet alive?" And as often as the question was put to them, they would reply, "He is yet alive. Thy servant our father is in good health, he is yet alive," and simultaneously bow down their heads ,and make obeisance. Then, strange to say, the man turned his gaze upon Benjamin and said, "Is this your younger brother, of whom ye spake unto me?" Even before they could frame a reply, it seems, he blessed the lad, saying, "God be gracious unto thee, my son." As he prayed, there rose in his soul an emotion too powerful for him to repress. So he rushed out of their presence, and, retreating into one of his private chambers, wept there.

This extreme agitation of soul on the part of Joseph permits of an easy explanation. They upon whom, to express ourselves in the words of the sacred narrator, his bowels did yearn — his brethren and above all his aged father — he for some months now had been holding, all unbeknown to them, at arms length and occasioning much distress. How he had to struggle with himself not to follow for the present the impulses of his nature and to cry out, "I am Joseph, thy brother." It was these tears he shed that relieved the strain under which he labored and enabled him to carry on. Benjamin was but a babe playing about his mother's feet when on that fatal day he had set out in search of his spiteful brethren. That was some twenty-two years ago. During these years, the child had grown into a youth, and this youth now stood before him, — a stalward lad about as old as he was at the time they had sold him. This lad, his full brother, was innocent of their crimes. And he was his father's darling. Was it safe for him to be alone with them? Joseph feared. "God be gracious unto thee, my son," he prayed. This prayer, so it seems, was the groaning of a soul distressed by a vision of what might befall an aged father's favorite child.

Having washed his face and thus removed from his visage all traces of his weeping, he returned to them resolved to refrain himself until he should have done trying them out. It being now noon, he ordered bread to be brought in. There were three tables set on, one for Joseph, one for the brethren, and one for the Egyptians who were with him in his house. He dined by himself because of his high rank; the Egyptians, because they might not eat bread with Hebrews. Once seated, the brethren were quick to observe that each member of their group sat beside the next younger or older "the firstborn according to his birthright and the youngest according to his youth: and the men marvelled one at another." This must have perplexed them. How could the man know? What mysterious circumstance was it by which they were surrounded? Another thing must have struck them. Benjamin's mess was five times so much as any of theirs. Abroad as well as at home he was being preferred above them all. How was this to be explained?

Joseph, the sacred writer informs us, set himself before them. He would single out Benjamin, the son of Rachel, and the darling of his father as the honored guest. How would this effect them? Would the spectacle of Benjamin's generous mess rouse their ire so that they would sit at meat with him as men consumed by a jealous rage? If so, it would show in their bearing and conversations. So he set himself to observe them.

The banquet was finished. Their behaviour toward Benjamin had been above reproach. They had drunken and eaten and become merry with him. And as near as he had been able to detect, their joy had not at all been embittered by the distinction shown their youngest brother. They were seemingly glad that it fared so well with him. Joseph, it is certain, was exuberant and thought he now had reason to look forward to a happy issue of his test. He was now in the possession of some evidence that they were no longer ill-disposed toward the sons of Rachel.

However, he has not done with them yet. He will now sound the depth of their contrition and of their affection for Benjamin. He will find out for himself to what degree they have become incapable of duplicating their crime and to what length they will go to spare their father the great grief that the loss of this second child of Rachel would bring him.

The morning is again light. The brethren may be seen departing for home. Their sacks are filled with food as much as they can carry. Unbeknown to them, every man's money has been put in his sack's mouth and Joseph's silver cup in the sack's mouth of the youngest. So he had ordered. May it not be assumed that these brethren are jubilant? Simeon has been restored to them. The stern Egyptian lord is satisfied now that they are no spies. How he beaned upon them during the progress of the banquet. Forsooth their fear for him is gone.

They are well on their way now. It can be expected that there is no lack of conversation between them. How strange that the Egyptian knows their ages. And why should he have inquired about the well-being of an old man he has never seen nor expects to see? What is their father to him? And Benjamin his guest of honor!

Such are their musings, no doubt, when they hear shouting behind them. Looking behind them they discover themselves pursued by one whom they recognize as the steward of the Egyptian lord. They come to a halt to hear from him what he may want with them. He speaks, "Wherefore have ye rewarded evil for good? Is not this it in which my lord drinketh, and

whereby indeed he divineth? ye have done evil in so doing."

The charge takes the brothers by surprise. Horror and dismay takes hold of them as they listen to what he is saying. Convinced that, in view of the fact that they have brought again unto him the money they found in their sack's mouth, he shall have to concede that the charge is preposterously false and conscious of their innocence, they say to him, "Wherefore sayeth my lord these words? God forbid that thy servants should do according to this thing: behold, the money which we found in our sack's mouth, we brought again unto thee out of the land of Canaan: how then should we steal out of thy lord's house silver or gold? With whosoever of thy servants it be found, both let him die, and we also will be thy lord's bondmen."

With feigned generosity the steward turns down their proposal. He had been instructed otherwise. "Now also let it be," he replies, "according to your words: he with whom it is found shall be my servant; and ye shall be blameless."

Feeling certain that the search will bring out the innocence of each of them, they speedily and confidently unload their beasts. Beginning at the eldest he searches their sacks and finally takes the cup out of the mouth of the sack of Benjamin.

The first great trial of their dispositions is now to begin. They will be made to chose between returning to their families and standing by their youngest brother. Consider that this brother has taken Joseph's place in the affections of their father so that he is now being preferred before them all. They have ridden themselves of one favorite; the opportunity now presents itself to them to shake off the other by merely letting justice take its course. Is he not being apprehended for thievery? Let him then reap what he sowed. What can they do about it? Will this be their reasoning if it appears that the man is bent on making Benjamin atone for his crime?

It already speaks well for them that when the cup is found in his sack, they rent their clothes, lade their asses, and return to the city. The Egyptian is still in his house. Once in his presence, they fall before him on the ground. He is first to speak, "What deed is this that ye have done? Wot ye not that such a man as I can certainly divine?" What will they say? They may believe Benjamin innocent. Fact is, however, that the evidence of his guilt is to all appearance too direct, positive and final to be discredited. Of the other possibility that there has been foul play they, of course,, dare not speak. To do so is to intimate that this lord knows more about the affair than he pretends. And supposing he is the one to have put the cup in Benjamen's sack, the question still remains why he has ensnared them. Judah in all likelihood has faced this question and the only answer that would come to him was that God has found out their iniquity. So he says to the man, "What shall we say unto my lord? What shall we speak? or how shall we clear ourselves? God hath found out the iniquity of thy servants: behold, we are my lord's servants, both we, and he also with whom the cup is found."

What may have induced Judah to resolve to cast his lot with Benjamin? His great dread of being a witness to the grief the loss of his younger brother would occasion his aged father, coupled with the conviction that, contrary to all appearance, Benjamin was innocent, and that, therefore, the deep cause of their bitter experience was past sins. 'My lord,' such is the force of his retort, 'he with whom the cup is found is without guilt. Know that the distress now overtaking us is of God; for He has set our sins before Him.' Judah here pleaded indirectly Benjamin's innocence; and by interpreting their distress as divine vengeance, at once exhonerates the Egyptian lord. The reply, therefore, represents a earnest attempt to persuade the man that their youngest brother, being guiltless, should not be held, or, being held, cannot be left alone by them in cruel bondage, for he is the ill-deserving among them.

Judah already went far to gain the release of Benjamin. What he confesses is that their past career is criminal. In all likelihood it does not occur to him that his disclosure gives this lord the right to conclude that his original charge — the charge, namely, that they were spies — might after all be true.

The Egyptian lord, refusing to catch hold of the tenor of Judah's words, is firm, "God forbid that I should do so: but the man in whose hand the cup is found, he shall be my servant; and as for you get you up in peace unto your father."

It is the supreme moment. Will they now say one to the other that whereas the Egyptian will not yield the only thing left for them to do is to depart without him? Judah again comes to the fore. But what will he now say to the man? He will disclose to him the true state of affairs at home. If the lad be not permitted to return with them, his aged father will die of grief. In a word, Judah will appeal to the man's humanity in the hope that he can be moved to let him abide instead of the lad a bondman to his lord. Judah has volunteered to suffer with the lad; he now insists that he be permitted to suffer in his stead. So he says, "O my lord, let thy servant, I pray thee, speak a word in my lord's ears, and let not thine anger burn against thy servant: for thou art even as Pharaoh. My lord asked his servants, saying, Have ye a father or a brother? And we said unto my lord, We have a father, an old man, and a child of his old age, a little one; and his brother is dead, and he alone is left of his mother, and his father loveth him. And thou sayest unto thy servants, Bring him down unto me, that I may set mine eyes upon him. And we said unto my lord, the lad cannot leave his father: for if he should leave his father, his father should die. And thou saidst unto thy servants, Except your youngest brother come

down with you, ye shall see my face no more. And it came to pass when we came up unto thy servant my father, we told him the words of my lord. And our father said, Go again and buy us a little food. And we said, We cannot go down: if our youngest brother be with us, then will we go down: for we may not see the man's face, except our youngest brother be with us. And thy servant my father said unto us, Ye know that my wife bear me two sons: and the one went out from me, and I said, Surely he is torn in pieces: and I saw him not since. And if ye take this son also from me, and mischief befall him, ye shall bring down my gray hairs with sorrow to the grave. Now, therefore, when I come to thy servant my father, and the lad be not with us; seeing that his life is bound up with the lad's life; it shall come to pass, when he seeth that the lad is not with us, that he shall die; and thy servants shall bring down the gray hairs of thy servant our father with sorrow to the grave. For thy servant became surety for the lad unto my father, saying, If I bring him not unto thee then I shall bear the blame to my father forever. Now, therefore, I pray thee, let thy servant abide instead of the lad a bondman to my lord; and let the lad go up with his brethren. For how shall I go up to my father, and the lad be not with me? lest peradventure I see the evil that shall come of my father."

This speech is one of the noblest and grandest found in the Old Testament. To recast and abridge it is to mar its beauty and destroy its deep pathos. In its unaltered form it should be read. In this form, therefore, we present it.

Observe the language of this reply: tender and earnest, bold yet courteous. How careful he is to recognize and to submit himself to the authority of Joseph, which, of course, cannot be affronted and ignored with impunity. "For thou," he said to Joseph, "art as Pharoah." His words show that he is reconciled to the preference of Rachel and her sons in the heart of Jacob. Rachel was the choice of his father's heart. Therefore are her two sons near to him. With the utmost tenderness the speaker calls Benjamin the lad, the youngest child, the little one. Cannot the man see that their father would die, should he lose this son also? How decisive the word, "Thy servant became surety for the lad unto my father," springs from his troubled heart. And how earnestly his entreaty that Joseph receives him in the room of the one who had incurred the sentence of slavery. He will regard it as a favor to be taken in his stead; for he prefers to die as a slave in Egypt before seeing the sorrow of his father. So does he volunteer to humble and sacrifice himself for his brethren.

This advocary of Judah has always been looked upon as a prefigure of the pleading of Christ. And rightly so. It is even more than this. It is a type of those declaratory speeches of Christ in which He expressed His firm determination to identify Himself with the guilt of His brethren, and, as One standing in their room, take away their sin by His suffering and death.

Consider that Judah was less guilty of the crime by which, according to their firm belief, they were now being visited than the rest, Benjamin, Reuben and Joseph, of course, excepted. It is evident enough from the sacred record of their doings and conversation surrounding the sale of Joseph, that Judah also had remonstrated with them. Especially the sons of the concubines had clamored for Joseph's cruel dismissal and that with such fierce persistence that neither Reuben nor Judah had dared to resist them to their faces with any degree of firmness. Reuben had suggested casting him in a pit, that he might have opportunity to secretly deliver him out of their hands. Judah, ignorant of Reuben's plan, and, perhaps, supposing that he, too, intended to let him die in the pit, prevails upon them to at least spare his life. If they are so set on disposing of him, let them turn him over to the merchants. Judah's acquiescing in the sale was, it is certain, a concession and, of course, even as a concession a cruel sin. The others, nevertheless were in the supreme sense the culprits. Yet when Judah now stands before Joseph, he so thoroughly identifies himself with the rest as to speak of "our iniquities." Further, his proposal to abide instead of the lad a bondman to the Egyptian lord would, if accepted, set them all at liberty, not because the Egyptian had threatened to retain them all, but because none of them dared to return without Benjamin.

There is still another angle from which the matter is to be viewed. Judah had become surety for Benjamin. If he brought him not unto Jacob, he would bear the blame forever. When subsequently Benjamin is charged with having stolen the cup, Judah in agreement with his solemn promise made to Jacob, begs to be permitted to assume full responsibility of the lad's guilt and to suffer the results of his facticious crime. That Benjamin was innocent does not in the least alter the fact that Judah is quite ready to bear in his person the penalty of another's guilt. It was this self-sacrificing spirit of his, this willingness to give his life as a ransom for others that constitutes him a shadow, be it ever so faint, of his great Descendant. And it was this spirit, this willingness to suffer in the room of others that was seen by Jacob as the finger of God pointing him to the son to whom he should declare, "Thou art he whom thy brethren shall praise."

Every word that Judah has spoken has gone straight to Joseph's heart. Jacob's life is bound up with the life of the child! This little one then he tore away from his heart! And so fearful lest mischief befall the lad. The great grief the loss of this child, too, would bring him! Joseph has pushed the trial through far enough. Too far, he perhaps thinks.

"Let thy servant abide instead of the lad . . . and let the lad go up with his brethren . . . . " It is enough. He can refrain himself no longer. So it is time that the Egyptians, that stand by him, be told to leave. They must not be present while he makes himself known to them. So he says, yea, cries, "Cause every man to go out with me." Alone with his brethren he gives forth his voice in weeping, and mixes his sobs with the inarticulate and startling announcement, "I am Joseph; does my father yet live?" There was really no need of this question. He had asked and been told time and again that his father lives and is well. Yet this is the question he can be expected first to put. Consider that he has thrown off his veil now and comes to the fore as their brother. For the moment not reason but blind feeling, not the head but his heart is in control so that his tongue, now the obedient servant of his unbridled impulses, speaks about that which is uppermost in his mind, namely, the well-being of his father. The sacred record of Joseph's behaviour in this moment of great mental disquietude is so altogether true to life. It is descriptions such as these that the believing mind receives as evidence that the Bible is no forge but the very Word of God.

Joseph has disclosed to them his identity. But they, especially the sons of the concubines, keep their distance. They stand mute, unmovable like so many images of stones. The only visible signs of life, perhaps, are their tremblnig frames. Indeed, they are afraid, terrified at his presence. Do they hear him say that he is Joseph? This lord, he whom they sold? It cannot be. They must have gone mad!

Joseph understands. He knows their thoughts. What can he do and say to convince them that it is he? "Come near to me, I pray you." With considerable reluctance, it is certain, they come near him. He again speaks. Forsooth, "I am Joseph, your brother, whom ye sold into Egypt." They must realize now that he is Joseph indeed. Yet their is no response. They do, however, breath easier now. And their visages lose some of that expression of fear; for it seems that he bears them no ill-will. Terror gives way to remorse. A feeling of shame overwhelms them and they stand there, perhaps, with bowed heads denouncing themselves in their hearts. How wicked and mean and despicable he must think them to be. "I am Joseph, your brother, whom ye sold into Egypt." Yes, they know. What shall they say to him? Could he be expected to forgive them?

Reuben is innocent of their crime, and Benjamin hears for the first time how they deposed of Joseph. Perhaps the two, standing somewhat apart, every now and than give their guilty brethren a look that clearly betokens anger. Joseph observes and understands. So he speaks the word that at once rebuke Reuben's anger, and comforts the baffled, frightened, and bowed-down culprits, "Now therefore be not grieved with yourselves, neither let there be anger in your eyes, that ye sold me hither, for God did send me before you to preserve life. For these two years hath the famine been in the land: and yet there are five years, in the which there shall neither be earing nor harvest. And God sent me before you to preserve you a posterity in the earth, and to save your lives by a great deliverance. So now it was not you that sent me hither, but God: and he hath made me a father to Pharaoh, and lord of all his house, and a ruler throughout all the land of Egypt, Haste ye and go up to my father, and say unto him, Thus saith thy son Joseph, God hath made me lord of all Egypt: come down unto me, tarry not: and thou shalt dwell in the land of Goshen, and thou shalt be near unto me, thou, and thy children, and thy children's children, and thy flocks, and thy herds, and all that thou hast: and there will I nourish thee; for yet there are five years of famine; lest thou, and thy household, and all that thou hast come to poverty. And behold, your eyes see, and the eyes of my brother Benjamin, that it is my mouth that speaketh unto you. And ye shall tell my father of all my glory in Egypt, and of all that ye have seen; and ye shall haste and bring down my father hither."

"So now it was not you that sent me hither, but God." What Joseph has before his eye is their motive for selling him. They had turned him over to the merchants not to send him on his way to a throne but to destroy the possibility that there should ever come anything of his dreams. Joseph, therefore, means not to deny or to make light of their crime; he well understands that as an agent of the Almighty man is held accountable for all he does. What he affirms is that God through their wickedness has raised him up unto His glory and their salvation. Their crime was *for* him and them all. Hence their grief must not spring up from the thought that they had done him harm; as agents of God they had worked for his good. Let them therefore grieve not for him but for their sin. God sent him before them to preserve them a posterity in the earth, and to save their lives by a great deliverance.

Having done with speaking, Joseph fell upon his brother Benjamin's neck and wept; and Benjamin wept upon his neck. Moreover he kissed all his brethren and wept upon them. Benjamin, it seems, being innocent of their crimes, stood erect so that his brother could fall upon his neck. The others, overwhelmed by a sense of shame, assumed a posture that betokened a bowed-down spirit. They stood with heads bowed as they had not the courage to meet his gaze. He, therefore, weeps upon them, after having lifted up their drooping heads and after having given them the kiss of reconciliation. So does he comfort and raise up their bowed-down spirits. They know now that he bears them no ill-will. Then his brothers talked with him. What they talked to him about, is not stated. It is certain, however, that their conversation with him had to do especially with the treatment they had

afforded him in the past. With what vehemence they may be imagined to denounce their sale of him. And he, convinced that they were truly remorseful, assured them time and again that they should not be grieved. It is also certain that he leads them further into the details of the life his father had been living during his long absence.

Having talked long and earnestly with him, they leave his presence and for the first time in some twenty-four years, give themselves to sleep with untroubled hearts.

The fame of what had transpired in Joseph's house reached Pharaoh. They said to him, "Joseph's brethren are come." It is evident from the content of this notice that Joseph long ago had spoken to the king of his family in Canaan, of the manner in which he had been deposed of, and of his looking forward to the coming of his brethren. For they say not, "Ten outlanders, who came to buy corn, turned out to be Joseph's brethren," but, "Joseph's brethren, the men of whom he spoke to thee about, are come." And it pleased the king well. Thus far a dark shadow had rested on his descent; for he had come to Egypt as a slave. Now he appears as a member of a free and noble nomadic family. Besides Joseph had rendered great service and had therefore a claim to Egyptian sympathy. And Pharaoh was a prince of a benevolent disposition.

What was pleasing to Pharaoh was also pleasing to his courtiers and his servants. So he spake to Joseph, "Say unto thy brethren, This do ye: lade your beasts and go, get you unto the land of Canaan; and take your father and your household and come unto me: and I will give you the good of the land of Egypt, and ye shall eat the fat of the land. Now thou art commanded, this do ye; take your wagons out of the land of Egypt for your little ones, and for your wives, and bring your father and come. And regard not your stuff; for the good of all the land of Egypt is yours."

How evident that the hearts of kings are in the Lord's hand. The proud, disdainful Egyptian monarch, the willing servant of His people, proffering, yea, beseeching them to take possession of the very best section of his country. If God be for this people, who can be against it.

"And the children of Israel did so; and Joseph gave them wagons according to the commandment of Pharaoh, and gave them provision for the way. To all of them he gave each man changes of raiment; but to Benjamin he gave three hundred pieces of silver, and five changes of raiment. And to his father he sent ten asses laden with the good things of Egypt, and ten she asses laden with corn and bread and meat for his father by the way."

To the sad Jacob, mourning the loss of sons which are, and complaining that all these things are against him, the Lord, the faithful God of his fathers, now comes with the best gifts and with all his children as so much tangible proof that all these things were for him. How he will loathe and despise himself for his murmurings.

"So Joseph sent his brethren away, and they departed: and he said unto them, See that ye fall not out by the way." This warning was timely. There was indeed danger that the innocent among them would begin to reproach, unbraid, and blame the guilty. Was there not anger in the eyes of some of them in that hour of Joseph's self-disclosure? Let them, therefore, be on their guide.

G. M. O.

De Nederlandsche Geloofsbelijdenis

Artikel V

Aanzien en Autoriteit van de Heilige Schriftuur

> Alle deze boeken alleen ontvangen wij voor heilig en kanoniek, om ons geloof daarnaar te reguleeren, daarop te gronden en daarmede te bevestigen. En wij gelooven zonder eenige twijfeling al wat daarin begrepen is; en dat niet zoozeer, omdat ze de kerk aanneemt en voor zoodanig houdt, maar inzonderheid, omdat ons de H. Geest getuigenis geeft in onze harten, dat zij van God zijn; en dewijl zij ook het bewijs van dien bij zichzelven hebben: gemerkt de blinden zelven tasten kunnen, dat de dingen, die daarin voorzegd zijn, geschieden.

Hetgeen we gezegd hebben in ons vorig artikel, nl., "als een Gereformeerde zegt, dat de kerk iets gesteld heeft, dit eene andere beteekenis heeft dan wanneer een Roomsche het zegt," wordt in dit artikel volkomen bevestigd. Want hier wordt beleden dat de H. Schrift zoo conform het geloof der kinderen Gods is (hetwelk een gave Gods is), dat zij dat geloof kan en moet reguleeren, fondeeren en bevestigen. En zij doet dit, volgens dit artikel op tweeërlei grond: Eerst op het voorwerpelijk gezag der waarheid, dat zij in zichzelve heeft, en ten tweede, op grond van het getuigenis des H. Geestes in onze harten.

Door het voorwerpelijk gezag van Gods Woord verstaan wij het bewijs, dat de waarheid in zichzelf draagt. De waarheid heeft altijd gezag. Gods kind kan zich onmogelijk onttrekken aan de waarheid. Want de waarheid is uit God, en het kind Gods is uit God geboren. Nu erkent in dit artikel, de gemeente dit gezag der waarheid, d. i., zij belijdt, dat de waarheid haar gezag niet ontleent aan ieders persoonlijke erkenning, maar haar gezag heeft in zichzelf, m. a. w., van God zelf. Een ieder gevoelt wel, bij het lezen van dit artikel dat het een bestrijding is van de Roomsche dwaling, die het gezag der H. Schrift ontkent. Deze zelfde dwaling openbaart zich weer in onze dagen, niet van de zijde der Roomschen alleen, doch van de

zijde dergenen die erkennen alleen een gezag van het geweten, of ook der z.g.n. wetenschap. Daarin komen de Roomschen en de Modernen overeen. Want terwijl de eerstgenoemden het gezag der kerk, d. i., het gezag der menschen, als het hoogste, als goddelijk erkennen, erkennen de laatstgenoemden het gezag des gevoelens als goddelijk en dus het hoogste gezag. Rome zegt: God openbaart de waarheid alleen in de Kerk; de Moderne zegt: God openbaart zich alleen in mijn geweten, en aan dat gezag heb ik mij alleen te houden. Gelijk overal, zoo raken ook hier de uitersten elkander. Het eene uiterste: bijgeloof, heeft geen hooger gezag dan de kerk, het andere: ongeloof, heeft geen hooger gezag dan ieders persoonlijk geweten. Hoe ver deze uitersten ook uiteenloopen, zij beginnen evenwel, in een en hetzelfde grondbeginsel: de ontkenning van het voor allen geldend goddelijk gezag der waarheid, ons voorwerpelijk in de Schrift gegeven. De grond dus waarop de gemeente het goddelijk gezag der Schrift erkent, is niet het gezag der kerk, of van eenig mensch, maar de geloofwaardigheid der Schrift zelve. Daarom kan een kind Gods nooit kritisch onderzoek doen van de Schrift, maar wordt er spontaan door getrokken, en belijdt hij dat Gods woord de waarheid is.

De tweede grond, waarop de gemeente de H. Schrift voor het Woord Gods houdt, is het getuigenis des H. Geestes in onze harten. Als wij spreken van tweede grond dan bedoelen we niet twee, naast elkander staande gronden, alsof deze twee gronden gescheiden zijn. Neen, want beide getuigenissen komen van een en denzelfden H. Geest. Daarom zijn het getuigenis in het Woord en het getuigenis in het hart wezenlijk één en hetzelfde getuigenis. Het eene kan niet zonder het andere. Die het getuigenis des Geestes niet in het hart draagt, kan ook onmogelijk getuigenis geven van de waarheid van Gods Woord. O, zeker de natuurlijke mensch mag dat boek wel lezen en het houden voor een buitengewoon literarisch werk, maar nooit zal dat Woord als een getuigenis des Geestes tot hem spreken. Denkt u iemand in, die eene beschrijving zal geven van de zoete honig, als hij een bedorven smaak heeft, Hij kan wel zeggen dat honig zoet is, omdat hij het van anderen geleerd heeft, doch nooit mag noch kan hij persoonlijk getuigenis geven van de zoetigheid van den honig, want hij heeft die nimmer gesmaakt. Zoo is het ook met het getuigenis van de Waarheid Gods. Daarom voegt de belijdenis het schoone woord er aan toe: gemerkt de blinden zelven tasten kunnen, dat de dingen, die daarin voorzegd zijn, geschieden.

Dit zal men verstaan indien wij het verband zien tusschen het getuigenis dat wij voorwerpelijk hebben in Gods Woord, en het getuigenis, dat wij hebben onderwerpelijk in het hart. En zooals we reeds hebben opgemerkt zijn beide getuigenissen des H. Geestes. Doch de H. Geest getuigt in onze harten niet *met* en *benevens*, maar *door* het Woord. Het Woord is *Zijn* Woord, en nu opent Hij het hart, opdat we er acht op geven en het verstaan. Dit wordt duidelijk als ge leest de geschiedenis van Lydia, de purperverkoopster. Zie Hand. 16:14. En door dat getuigenis des Geestes in het Woord en in het hart, komt het kind Gods tot de vaste overtuiging dat de H. Schrift het gezaghebbend Woord van God is.

Zoo wordt de profetie van Jezus bevestigd door alle eeuwen, n.l., dat de H. Geest de Kerke Gods zal leiden in alle waarheid. Doch voorzichtig moet men zijn dat men dat getuigenis des H. Geestes in Woord en in hart, niet scheidt van de Kerk des Heeren in het midden der wereld. Dit getuigenis des H. Geestes wordt niet aan een enkel persoon, of aan vele los naast elkander staande personen gegeven, maar aan het volle lichaam van Christus. Zoodat niemand dat getuigenis des H. Geestes kan hebben, dan alleen als een lid van het lichaam. Zoo zien we dat ook met de H. Schrift. Petrus, noch Paulus, noch Jesaja, noch Mozes, kunnen ons alleen de waarheid Gods geven. Maar Petrus *met* Paulus, en *met* alle de heilige schrijvers, geroepen en bekwaam gemaakt door den H. Geest, geven ons tezamen het eene getuigenis des H. Geestes. Zoo is er maar één lichaam, één Hoofd, één geloof, één God en Vader van ons allen, en één getuigenis des Geestes, die zelfs de blinden doet tasten, dat de dingen, die ons voorzegd zijn in het Woord Gods, zekerlijk geschieden. Daarom nemen wij den Bijbel aan voor Gods Woord, niet zoo zeer omdat de kerk haar voor zoodanig houdt, "maar *allermeest* omdat de Heilige Geest in onze harten getuigt, dat hij van God is.

L. VERMEER

DRIE-ERLEI GEZANG

Nain's poort had zich ontsloten
Voor een stoet, die grafwaarts toog;
Droefheid sprak uit aller wezen,
Tranen blonken in elks oog.
Arme weduw! Arme moeder!
Ach, wat valt die gang u bang!
Hoe krimpt u het hart te zamen
Bij het grafgezang!

Jezus is den stoet genaderd,
En Hij gaat hem niet voorbij;
Diep bewogen is Zijn harte,
En Hij treedt de baar ter zij.
"Ween niet," zegt Hij tot de moeder,
"'k Houd den dood ook in bedwang.
"Jongeling, sta op, Ik zeg 't u!"
Hoor! — 't is Paaschgezang!

En de doode heeft gehoorzaamd;
Ziet hem opstaan; hij herleeft;
Ziet, hoe Jezus aan zijn moeder
Den verreez'ne wedergeeft.
Daar weerklonk uit 't hart der moeder
En van allen, luid en lang,
Hem ter eer, die dooden opwekt,
Krachtig lofgezang!